

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2994, 2994 in 2996

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENEK

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Flandinov padec

Šest mesecev je preteklo, ko je Etienne Flandin, takrat še minister za javna dela v vladi Gastona Doumerguea s svojim govorom v Amiensu skočil v hrbet svojemu šefu, ki je z ozirom na državno gospodarstvo Francije in na zunanje-politične potrebe zahteval od francoskega parlamenta obsežna pooblastila, da bi smel z dekreti, brez neskončnih debat v parlamentu in brez političnih intrig na čisto gospodarskem polju, vpostaviti red v notranji in v zunanji politiki države. Takrat v Amiensu se je Flandin, ki se je bil že dogovoril z radikalnimi socialisti, da bo za smrtni sunek v Doumergueovo vlado dobil mandat za sestavo nove vlade, izrazil, »da republikanska demokracija, ki je 60 let nosila odgovornost za usodo države, ne more prenesti niti sence režima, ki bi si prisvajal le eno izmed pravic, ki pripadajo edinole francoskemu ljudstvu. No, Etienne Flandin je postal predsednik vlade in Doumergue se je vrnil razočaran nazaj v zatišje svoje vile v Tournefeuille. Pooblastil ni bilo, republikanska demokracija je ostala neoskrupljena. Toda gospodarske nepravilike niso hotele ponehati. Nepričakovan razvoj mednarodne politike je zahteval novih ogromnih žrtev od francoske državne blaginje, žrtev, ki jih niso mogli pokriti redni dohodki države, niti izredni prilivi malih varčevalcev. Državna blaginja pa je potrebovala denarja. In g. Etienne Flandin, ki je imel dolžnost, da jo napolni, je začel misliti na izredna pooblastila, češ da so vsi parlamentarni ukrepi, izpostavljeni raznolikim strankarsko-političnim intrigam, prepočasni in zato premalo učinkoviti in da je treba polnomočja, s katerim bo vlada lahko bliskovito posegala v državno ekonomijo in poiskala denar, ki je za gospodarsko ravnovesje potreben in za mednarodni položaj neobhojen. In zaprosil je za pooblastila, za ista, vsled katerih je pred meseci smrtno zabodel Doumergueovo vlado, ki ji je sam pripadal...

V nočni debati od četrtika na petek ga je francoski parlament zlomil in mu s 356 proti 202 glasovoma odrekel pooblastila in zaupanje. In Etienne Flandin je moral v Elizejsko palačo, da ponudi ostavko vlade, ki je bila takoj sprejeta.

Francija je naša velika zaveznica in naša zvesta prijateljica. Nobene prilike ne zamudimo, da bi te resnice zopet in zopet ne ponovili pred našo javnostjo. Iz tega dejstva pa nočemo izvajati kakršnekoli pravice, da bi se vmešavali v razvoj francoske notranje politike, čeravno je na drugi strani res, da ima vsaka sprememba v francoski vladi tudi posredno, svoj vpliv na vse njene številne države-prijateljice po Evropi. Toda iz naslova prijateljev in zaveznikov bi si k vladni krizi, ki je nastopila v posebno težavnih okoliščinah in izredno važnem mednarodnem trenutku, vendarle dovolili dve pripombi.

Za prvo nam je dal povod sam odstopivši finančni minister Germain-Martin, ki se je pod očitki zbornice zrušil še par ur pred padcem celokupne vlade. Germain-Martin je v svojem zagovoru pred parlamentom javno izpovedal, »da se je napad na francoski frank začel takoj po občinskih volitvah dne 13. maja, in da je v teh 14 dneh odstopalo iz Francije v inozemstvo 4 milijarde frankov — 13 milijard Din našega denarja — in da je ta exodus zakrivil mednarodni komplot. Kaj se je zgodilo 13. maja? Ob priliki občinskih volitev se je s tihim zadovoljstvom Flandinove vlade same naenkrat zopet zbral levičarski, to je marksistično-framasonski kartel, ki je pripomogel komunistom do nepričakovane zmage. Komunisti so napredovali z neznanjskim skokom predvsem v pariški okolici, kjer so si priborili 28 občin in tako strnili rdeči obroč okrog Pariza. Francoska vlada, ki je par dni poprej sklenila zavezniško pogodbo z ruskimi boljševiki, je morala komunistično zmago z ozirom na nove prijatelje v Moskvi sprejeti če ne z veseljem, pa vsaj z resigniranim obrazom. Toda ne tako francosko ljudstvo, posebno tisti velikanski del, ki si je s svojim delom in s svojo štedljivostjo prihranil nekaj frankov. Enkrat že je mali francoski varčevalec vrgel v rusko žrelo 22 milijard frankov — to je bilo pred vojno — in jih nikoli več ne bo videl. Sedanje ljubimkanje vlade z boljševiki in naravna posledica tega, komunistični in marksistični napredek pri občinskih volitvah, je francoski varčevalec instinktivno razlagal po svoje in brez dvoma razlagal prav. Začel se je braniti in spravljati svoje prihranke na varno, da jih še enkrat ne požre domača in tuja boljševija. Celo »L'Express« jim daje prav, ko piše dne 29. maja, »da vsaka zmaga skupne fronte pomeni zmago združenih komunistov in socialistov, torej marksistov, ki so nasprotniki vsakega kapitala. Odkod naj jemlje mali varčevalec zaupanje v zmago svojih največjih nasprotnikov? Zakaj se čuditi, če ob zmagah revolucionarjev ravno tisti, ki jih hoče revolucija oropati vseh prihrankov, kažejo znake, da se hočejo braniti? Ruska politika Flandinove vlade, ki je dobila svoj naravni odsev v marksističnih zmagah pri občinskih volitvah, je pridne in varčne Francoze prisilila v samoobrambo. Če je Flandin žrtev teh razmer, komu naj pripise krivdo. Paktiranje s komunisti, pa naj sedijo doma v Franciji ali v Moskvi, je omajalo francoski frank in z njim tudi francosko vlado.

Druge pripomba, ki bi jo radi izrekli, tiče mednarodne politike. Položaj v Evropi danes ni razveseljujoč. Evropa potrebuje vodstva. Vsiljujejo mu ga razni fašistični pokreti, ki so nasprotni malim narodom. Vodstva si želijo v prvi vrsti mali narodi in radi bi ga našli v Franciji, ki je s svojo kulturno zakladnico in s sijajem svojih narodnih čednosti poklicana, da pripelje Evropo v boljše bodočnost. Francoske vladne krize s tega stališča niso samo banalna notranja zadeva Francije kot take, marveč dobivajo obseg političnih kriz, ki zadevajo vse one narode, ki zrejo v Francijo in od nje pričakujejo vodstva in pomoči. V francoskem parlamentu padajo odločitve, ki niso usodne samo za Francijo, marveč za ves zvezni sistem francoskih prijateljev. In ravno s tega evropskega stališča mo-

Kriza francoske vlade - kriza franka

Flandinov naslednik - socialist

Fernand Bouisson hoče sestaviti vlado vsenarodnega sodelovanja - „Odrešilna fronta“ od marksistov do Marinovih republikancev? - 5 milijard frankov pobegnilo čez mejo v par dneh

Fernand Bouisson

Pariz, 31. maja. TG Vlada g. Flandina je po glasovanju v parlamentu, kjer je dobila 202 glasova in združila proti sebi 365 glasov, ponoči od četrtka na petek odstopila. Njena usoda je bila zapeta, kakor hitro je postalo jasno, da si hoče prigrabovati pooblastila gospodarskega značaja. Predsednik republike je takoj ponoči začel s političnimi posvetovanji in je rano zjutraj poveril mandat za sestavo nove vlade predsedniku parlamenta socialistu Bouissonu. S tem je določena tudi tendenca sedanje krize. Levica, ki je pri občinskih volitvah dobila znatne uspehe, hoče vladati brez Flandina in njegovih priveskov. Desnica pa levičarje tudi potiska v vlado, ker je prepričana, da bo prišlo do podobnega gospodarskega poloma, kot pri prvi levičarski vladi leta 1926, in misli, da bo zopet prišel čas za njo, da reši položaj. »Francoski ima svoje srce na levi,« piše André Siegfried, »a njegov žep se nahaja na desni.« To je tudi ključ za razumevanje sedanje in vsake politične krize v Franciji.

Miljarde beže čez mejo

Pariz, 31. maja. c. Pogajanja za sestavo nove vlade se nadaljujejo zelo pospešeno. Vsi so odločeni, da se ta kriza vlade konča čimprej. Panika je že dovolj škodovala francoskemu franku in nadaljevanje zmešnjave bi moglo samo še pomagati spekulantom. Danes so se vključili krizi ves dan v pravosodnem ministrstvu posvetovali, kaj je treba storiti proti spekulantom. Ti svoje delo s velikim uspehom še nadaljujejo. Predvčerajšnjim so resili poldrugo milijardo frankov na varno v London, včeraj na predvečer odstopa vlade pa so spravili celo štiri in pol milijarde frankov preko meje. Zato so danes detektivni preiskali več pariških bank. Povod so jih spremljali zastopniki državnega pravdnštva. Vsak sumljiv bančni zavod je obiskalo deset detektivov. Vendar pa so detektivni lahko zasačili samo eno banko. To banko so takoj zapečatili, bankirja pa odvedli v preiskovalni zapor.

Bouisson sestavlja novo vlado

V tej psihozi je takoj zjutraj predsednik parlamenta Fernand Bouisson začel posvetovanja za sestavo nove vlade. Poudariti je treba, da je bil Bouisson že dolgo Lebrunov kandidat za predsednika vlade. Lebrun si je zmeraj želel sestaviti v parlamentu močno republikansko vladno kombinacijo z osebnostjo na čelu, ki naj bi uživala velik ugled pri vseh strankah. Poudariti je treba

Brezplačno se zamorete vrniti domov,

če med 1. in 11. junijem pridete po opravkih v Ljubljano. Na odhodni železniški postaji kupite celo vozno karto in rumeno železniško izkaznico za Din 5.—. Če obiščete Ljubljanski velesejem, Vam vozna karta s to izkaznico velja za brezplačen povratek. Ta ugodnost velja za dopotovanje v Ljubljano od 27. maja do 11. junija, za povratek pa od 1. do 16. junija t. l.

ramo obžalovati te neprestane, druga drugi si sledenče krize, ki francoske vlade preveč doma zaposlujejo in jim ne dajo niti časa niti poleta, da bi nastopile na evropskih frontah s tisto odločnostjo, ki bi bila potrebna, da bi pomirila marsikatero skrb in brige malih narodov, ki dobivajo vtis, da so preveč prepušeni samim sebi, in to v dobi, ko razni drugi pokreti uveljavljajo svojo moč in svoje načrte. Mi od srca želimo, da bi francosko ljudstvo našlo v svojem bogatem geniju sredstev, da si uredi doma svoje blagostanje, a da se ozira tudi na številne narode, ki vztrajajo v svoji veri, da bo le močna in dosledna Francija Evropo obvarovala pred novimi potresi.

namreč, da v francoski politiki smeraj bolj izginjajo osebnosti, kakor so bile Poincaré, Briand in Doumergue, ki so bile takorekoč nad vsemi strankami in so zato lahko nad vsemi strankami v parlamentu vladale. Fernand Bouisson je kot predsednik parlamenta že skoraj deset let tretja osebnost v hierarhiji tretje republike. Njegov ugled pa se je še zvišal, ko je po žalostnih dogodkih dne 6. februarja lani izstopil iz socialistične stranke in nato ostal izven strank. Sedaj poskuša Lebrun z njim na čelu vsiliti parlamentu resno voljo do dela mimo ozkosrčnih strankarskih razračunavanj.

Zopet pooblastilni zakon

Fernand Bouisson je tudi tako zastavil svoje delo. Napram voditeljem strank nastopa zelo avtoritativno. K delu hoče pritegniti vse stranke v parlamentu in že takoj v začetku izsiliti od njih mnogo več, nego je to mogel zahtevati Flandin. Danes je Bouisson zaporedoma sprejel voditelje glavnih parlamentarnih skupin in od njih zahteval, da morajo že pred sestavo vlade zahtevati v skupinah izjavo zaupnice novi vladi. Obenem pa se morajo obvezati, da oode v parlamentu takoj sprejele pooblastilni zakon, ki je bil Flandinu odklonjen.

Herriot vstopi

Težišče položaja je topot zopet pri radikalnih socialistih. Ta klub zaseda danes že ves dan. Vendar pa je še pred sestankom kluba Herriot Bouissonu že obljubil, da vstopi v vlado kot državni minister. Socialisti so popoldne sklenili, da ne vstopijo v vlado. Podpirali bi edino vlado, ki bi

bila odločno demokratsko napadalna. Republikanski, socialisti, neosocialisti in desničarski del socialistov pod vodstvom Frossarda se še niso odločili do česa, ko to poročamo.

„Zvečer vlada“

Poleg zastopnikov strank pa hoče Bouisson sprejeti v vlado še tri neparlamentarne strokovnjake, med temi tudi bivšega guvernerja francoske narodne banke in profesorja na pravni fakulteti v Parizu Charlesa Rista. Do večera izgleda, da bo novi finančni minister dosednji minister vojne mornarice Pietri. Ko je ta ob 6 popoldne zapuščal Bouissona, je izjavil: »Upam, da bo vlada kmalu sestavljena. Bouisson je odločen, da uspe, in upam, da bo še zvečer sestavil vlado.«

Socialisti so se sestali pod predsedstvom Leona Bluma ter so odklonili sodelovanje s Bouissonom.

Maršal Pétain v vladi

Pariz, 31. maja. c. Zvečer je Bouisson sprejel zastopnike radikalov in jim obljubil, da pooblastil ne bo izbraljal v politične namene, posebno, da ne bo spremenil volilnega reda. Nato se je klub radikalov sestal in se skoraj z vsemi glasovi izjavil za Bouissona. V imenu radikalov bosta v vladi Herriot in Caillaux. Radikali dobe tudi glavna ministrstva in to je notranje, prosvetno in finančno ministrstvo. Maršal Pétain je tudi obljubil Bouissonu, da bo vstopil v vlado. Pač pa zahteva Bouisson, da ostane Mandel v vladi. Nato je šel Bouisson k predsedniku republike in pozneje izjavil časnikarjem, da bo jutri sestavil vlado.

Vladni odloki z ozirom na evharistični kongres

Sprejem kard. Hlonda

Belgrad, 31. maja. m. Apostolski nuncij msgr. Pelegrineti je s posebno noto obvestil zunanje ministrstvo, da je za II. evharistični kongres za Jugoslavijo v Ljubljani določil sv. oče posebnega delegata v osebi primasa Poljske, kardinala Augusta Hlonda, nadškofa poznanjskega. Zunanje ministrstvo je radi sprejema papeževega legata v Ljubljani dne 28. junija dalo potrebna navodila pravosodnemu ter notranjemu ministru in kraljevi banski upravi v Ljubljani.

Obisk šolske mladine

Belgrad, 31. maja. m. Glavni pripravljalni odbor za II. evharistični kongres v Ljubljani se je obrnil na prosvetno ministrstvo s prošnjo, naj priporoči učitelstvu dravske banovine, da pomaga izvesti obisk šolske mladine pri mladinskih kongresnih prireditvah dne 29. junija ob 8 zjutraj na stadionu. Prosvetni minister Čirič je tej prošnji ugodil ter dal potrebna navodila prosvetnemu oddelku kr. banske uprave v Ljubljani.

Zaključek šol

Belgrad, 31. maja. m. Z odlokom prosvetnega ministra se bo v dravski banovini šolski pouk na osnovnih šolah zaključil že dne 22. junija radi evharističnega kongresa, ki bo v dneh od 28. do 30. junija 1935 v Ljubljani.

Skupna prenočišča po šolah

Belgrad, 31. maja. m. Prosvetno ministrstvo je na prošnjo glavnega pripravljalnega odbora za II. evharistični kongres v Ljubljani dovolilo uporabo vseh šolskih poslopj v Ljubljani, v St. Vidu, Zgornji Šiški, Ježici, v Mostah in na Viču za skupna prenočišča udeležencev kongresa.

Dopust za uradnike

Belgrad, 31. maja. m. Pod ad br. 1116 je predsednik vlade na prošnjo pripravljalnega odbora za II. evharistični kongres v Ljubljani odobril vsem državnim uradnikom katolikom, ki bi se hoteli udeležiti tega kongresa, potrebni dopust. O tem je predsednik vlade obvestil vsa pristojna ministrstva.

Po Hitlerjevem govoru

Nemška diplomacija v ofenzivi

Važni predlogi Londonu, Rimu, Parizu in evrop. jugovzhodu

Berlin, 31. maja. SE. Nemška vlada je začela izredno aktivno diplomatsko delavnost, ki se čuti na vseh evropskih političnih frontah. V naslednjem navajamo samo najvažnejše predloge, ki so prišli iz nemškega zunanjega ministrstva v razne evropske države.

1. Nemški veleposlanik v Londonu von Hoesch je predložil zunanjemu ministru sir Johnu Simonu podrobno načrto o letalski pogodbi, ki jo je Nemčija pripravljena skleniti z veselilami. Predlog je bil z zadovoljnostjo sprejet kot dokaz dobre volje Nemčije za pomiritev. — Nemška vlada predlaga Angliji tudi posebno pomorsko pogodbo glede razmerja bojnih sil. Pripravljena je odstopiti od gradbe velikih ladij in je uvedla tip malih torpedovk s posadko samo 6 mož. Teh torpedovk pa hoče zgraditi 450. Anglija je tega predloga manj vesela.

2. Nemški poslanik v Rimu von Hassel je dobil nalog, da predloži italijanski vladi konkretne predloge glede Avstrije in Podonavja. Verodostojni viri zatrjujejo, da obsegajo nemški načrti popolno revizijo dosedanjih podonavskih načrtov in hotejo doseči sodelovanje na črti Varšava, Berlin, Dunaj, Budimpešta, kot je omenil v svojem govoru tudi madžarski ministrski predsednik Gömbös, s pritegnitvijo še kakšne druge podonavske ali balkanske države.

3. V Berlinu se nahajajoči delegaciji bolgarske vlade je nemška vlada ponudila izredno koristne predloge gospodarskega značaja. Med drugim tudi trimilijardni kredit (v levih) za zgradbo nekaterih važnih železnic. Poučeni krogi trdijo tudi, da je nemška vlada bolgarski delegaciji ponudila tudi sklenitev posebne nenapadne pogodbe.

4. V smeri južnovzhodne Evrope ima nemška vlada velike gospodarske načrte. Nastava

v Vratislavi dokazuje, da si hoče Nemčija predvsem osvojiti gospodarski trg v Podonavju in na Balkanu ter po možnosti tudi v Turčiji. Tudi v tem pogledu je treba v bližnji bodočnosti pričakovati zanimivih konkretnih predlogov.

5. Govorijo tudi o tem, da je nemška vlada predložila nekaj važnih predlogov Franciji in sicer z ozirom na obstoječe evropske načrte o paktih in na razorožitev na suhem, na morju in v zraku.

V tej zvezi je zanimivo omeniti članek, ki je izšel v glasilu ministrskega predsednika Prusije generala Göringa »Essener Nationalzeitung«, ki se zavzema za letalsko konferenco in ugotavlja, »da Nemčija nima časa, da bi se zabubila v kakšno osamljenost, ampak želi sodelovati z vso Evropo in z vsem svetom v konstruktivni mednarodni politiki«.

Angleški pogoji

London, 31. maja. c. Na današnji seji parlamenta je sir John Simon povedal, pod katerimi pogoji bi Anglija pristala na letalski Locarno. Ti pogoji bi bili sledeči:

1. Letalski sporazum za zapadno Evropo mora voditi k splošnemu sporazumu glede razorožitve letalskih sil na kontinentu.
2. Velešile podpisnice si morajo biti na jasnem glede sile oboroževanja v zraku.
3. Med državnimi podpisnicami letalskega sporazuma mora biti prepovedano bombardiranje civilnega prebivalstva iz zraka. Sir John Simon je izjavil, da je to že sporočil Nemčiji, Italiji in Franciji.

Dunajska vremenska napoved. Pojemajoča oblačnost. Ponekod še viharovi. Hladneje. Vetromno s severovzhoda.

Mariborske vesti:

Število maturantov pada

Maribor, 31. maja. Še nekaj dni, pa bo za dolge tri mesece utihnil vesel živ-zav okrog velikih poslopij v Koroščevi ulici, na Jugoslovanskem in Zrinjskem trgu, kjer se preliva učencov v mlade glave nadebudne mariborske srednješolske mladine. Da je konec leta že tu, se pozna na brezskrbnih dijaških obrazih, ki imajo za seboj že vse težke preizkušnje. Med veselo mladino pa se že od daleč odvijajo resni maturanti, ki jih čakajo še hudi dnevi. Matura se pričenja prihodnje dni in mladi kandidati so sedaj sredi najhujšega študija. — Letošnja mariborska matura je zanimiva. Po dolgem času je število vseh kandidatov zopet znatno nazadovalo. Lani jih je bilo še 307, predlani celo 314, letos pa komaj 232. Največji padec izkazuje učiteljska šola: lani je imela še 125 maturantov, letos samo 88. Prav tako je nazadovala realna gimnazija. Oba oddelka, realni in gimnazijski imata letos samo 36 kandidatov, lani pa sta jih imela kar 72. Manjši padec je na klasični gimna-

ziji: letos v dveh razredih 57, lani 72. Trgovska akademija se drži že leta sem približno istih števil. Letos ima 22 kandidatov, lani jih je bilo 23. Le učiteljske šolske sester se postavljajo s porastom. Lani je maturiralo 21 gojenk, letos pa ima 29 kandidatov. K vsem tem številkam še niso prilažnani privatisti in ponavljalci, ki jih pa letos ne bo toliko, kakor lani. — Zaključni uspehi zdajnjega razreda so na vseh zavodih letos pravi uspehi. Število odličnikov je znatno in tudi prognoza za maturo je povsod dobra.

Važno obvestilo je dobila učiteljska šola. Prvi razred se bo z drugim šolskim letom zopet odprl. Sprejelo se bo vanj 40 dijakov, skoro gotovo samih fantov. Mogoče, da tudi 25 fantov in 15 deklet, vendar bo o tem odločilo še ministrstvo. Pač pa se bodo sprejemali poleg absolventov nižjega oddelka srednjih šol tudi absolventi meščanskih šol, ki že nekaj let sem niso imeli dostopa na učiteljske. Sprejeli se bodo pa tudi oni, ki so končali z odličnim, ali prav dobrim uspehom.

Vlom sredi Maribora

Maribor, 31. maja.

Sredi mesta se je danes zgodil v opoldanskih urah zopet razbojniški napad, ki priča o neverjetni drznosti. Okrog pol ene je zasebnica Hambeck Eleonora v Vetrinski ulici 30 šla iz kuhinje, ki se nahaja v prvem nadstropju, po obleko in perilo. Sobe pa za seboj ni zaprla, ker je takoj odšla v kuhinjo. Ko se je čez nekaj minut vrnila nazaj v sobo, je prestrašena obstala na vratih. Pri omari je stal neznan, slabo obločen tuje, ki si je basal žepe z dragocenostmi, ki jih je jemal iz kasete v odprti omari. Pobral je že zlatino v vrednosti 10.000 Din, poleg tega še tri usnjate denarnice z raznimi tujimi valutami. Z nočne omarice je vzel mali samokres.

Ko je Hambeckova zagledala neznanca, je začela na ves glas klicati na pomoč. V trenutku je neznanec priskočil, z eno roko zgrabil za vrat, z drugo pa jo je udaril s pestjo po glavi, da bi preprečil klicanje. Nato jo je porinil v sosedno spalnico ter jo vrnil na tla. Takrat je na srečo prihitel na pomoč njen brat Rajmund, ki je slišal v kuhinjo klice. Planil je na storilca in ga zgrabil za roke. Neznanec se mu je izmuznil in ga udaril s pestjo po glavi, nato pa je pobegnil.

Na krike, ki so prihajali iz hiše, so postali ljudje na ulici pozorni. Bežečega razbojnika sta prišla pasar Josip Kager in trgovski poletnik Ivan Domiter ter ga izročila stražniku.

Storilec je 42 letnik Hajredin Serdarović, mohamedanec iz Banjaluke. Pri preiskavi so našli pri njem razen oropanih predmetov še 1302 Din gotovine, dve uri, mali prstan, nož, mali zlati obroč in več listin ter legitimacijo. Kakor se je ugotovilo, je Serdarović obče nevaren človek, ki je bil že prejšnjokrat kaznovan. — Dogodek je povzročil veliko razburjenje in vznemirjenje po vsem mestu.

Trojni jubilej

Danes praznuje kar tri jubileje med vsemi dijaški klasične gimnazije v Mariboru dobro znani priljubljeni šolski sluga Anton Trešče. Na Serpenici pri Tolminu je bil rojen pred 60 leti, ko je bil star 25 let, se je poročil in ko je bil star 30 let, je nastopil mesto šolskega sluga na državni gimnaziji v Trstu. Tako slavi naš Trešče 1. junija kar tri jubileje: 30 letnico službe, 35 letnico poroke in skupnega življenja s svojo ženo Terezijo ter še 60 letnico rojstva. — Po prevratu je moral priti iz Trsta v Maribor, kjer je dobil enako službo, kakor jo je opravljal v Trstu na klasični gimnaziji. Vedno je v službi, povsod ga je videti, vestno, točno in v redu vsi svoj pogel. Koliko maturantov je že on »poslala« v svet, kolikim dijakom je pomagal, to vedo dijaki sami in pa on sam. Zato pa tudi ni čudno, da ga imajo vsi radi, da ga tudi vsi spoštujejo. Saj poskuša ustreči vsakemu, kolikor je mogoče, v gimnaziji in izven nje.

Trešče je bil vedno zaveden krščanski mož, nčkar se ni sramoval priznati svojega poštenega krščanskega prepričanja, ki odlikuje tudi življenje v njegovi družini. Dolgoletni naš naročnik je, pa mu zato prav iskreno čestitamo k vsem njegovim jubilejem in mu želimo, da bi mu Bog dal še mnogo let zdravia, da bi močel doživeti še mnogo novih jubilejev! To mu želijo gotovo tudi vsi njegovi mnogostevilni mladi prijatelji in znanci širom slovenske zemlje.

□ Sprejem v knezoskopsko dijaško sosenišnico v Mariboru. V dijaško sosenišnico se sprejemajo zdravi, pravno nepokvarjeni dekli, ki so doma v lavantinski škofiji in so dovršili z dobrim uspehom osnovno šolo ali kak razred klasične gimnazije in imajo namen po končanih gimnazijskih študijah vstopiti v mariborsko bogoslovje. Prošnje za sprejem se morajo najpozneje do 31. julija poslati po domačem župnem uradu na kn. šk. ordinariatu v Mariboru. Nekolikorani prošnji je treba priložiti: rojstno-krstni list, zadnje šolsko sribevalo, zdravniško spričevalo in premoženjski izkaz. Razen tega se morajo vsi prošniki zadnje dni julija, ako tega niso prej storili, osebno predstaviti

semeniščnemu ravnatelstvu. Glede sprejemnega izpita za gimnazijo pa velja sledeče: Za vpisovanje v prvi razred klasične gimnazije v Mariboru se morajo vložiti s 5 Din kolkovane prošnje na ravnateljstvo tega zavoda do 25. junija. Sprejemni izpiti bodo dne 1. julija. Za sprejem je potrebna najnižja starost 10 let, najvišja starostna meja pa je 13 let. Prošnji za sprejem v gimnazijo je treba priložiti rojstno-krstni list in šolski izkaz. Dekli, ki bodo delali sprejemni izpit in namenjajo prosi za sprejem v dijaško sosenišnico, se naj kar po opravljenem izpitu predstavijo soseniščnemu ravnatelstvu. — Ravnateljstvo kn. šk. dija. sosenišča v Mariboru, Koroščeva ul. 12 (nasproti klasični gimnaziji).

□ Smrt je pokosila večer dne 31. maja popoldne gospo Alojzijo G o l o b, roj. Stern, po dolgi in mučni bolezni v 60. letu starosti. Pokojnica je bila vzorna mati. Sin Friderik je naš čimnikarski tovariš v uredništvu »Maribor« Zeitung. Hčerka Maria se je vzorno udejstvovala kot pevka v društvu »Maribor« v stolnem pevskem zboru. Rajnica je bila prav tako znana pevka. Naj je kol 13 letna deklica s svojim lepim glasom slovala na Zgornji Poljskavi v njeni rojstni župniji. Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo 2. junija ob 16 na mestno pokopališče v Pobrežju. Zalost je tem večja, ker je v nedeljo 26. maja umrl edini brat blage pokojnice g. Jože Stern v Celju, tako, da sta se brat in sestra poslovila v enem tednu iz te solzne doline. Bog ji podeli večni mir, težko prizadeteli rodbini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

□ Glasbena šola »Dravce« priredi drvi v veliki dvorani Narodnega doma skupno glasbeno produkcijo. Na sporedu so orkestralne in solo-glasbene točke ter šolski zbor. Začetek ob 8 zvečer.

□ Prvo kolo šahovskega medklubskega turnirja se je igralo v sredo. Srečala sta se na 8 deskah šah, sekcija SK Železnikarja in krožek Zdrav. jug. železnikarjev. Zmagali so poslednji z rezultatom 3 : 3. Nadaljevanje bo 5. junija ter se spoprimeta SK Železnikar in Mariborski šahovski klub.

□ Rdeči petelin. V Makolah je vpepelil požar stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnice Marije Mespič. Škode je 14.000 Din. — Na Smolniku je izbruhnil požar na stanovanjskem poslopju, ki je last Frica Glaserja, stanoval pa je v njem dvor Franc Seifrid. Uničil je stanovanjsko poslopje in troje gospodarskih zgradb. Škode je 25.000 Din. Seifridova žena je dobila pri gašenju močne opekline na rokah.

□ Smrt kosi. Ob železnici 22. je umrla zasebnica Marija Lenič, stara 87 let. V Ribnici 7. je umrla hišna posestnica Ivana Wergles, stara 51 let. — V Krčevini: Kalvarska 2., je umrla v starosti 74 let gospa Ana Halbärth, vdova industrijaleca. Naj počivajo v miru!

□ Preloženo tekmovalje. Danes bi se morala vršiti tekma Hajduk—Železnikar, pa Hajduk ne more priti. Zanimivo tekmovalje se bo vršilo kasneje.

Ali je to Omerza?

Celje, 31. maja.

Na praznik Vnebohoda, 30. maja, je v okolici Mozirja orožniška patrulja zalotila »Neznanega možga«. Orožniki so zaklicali »Stop! Neznanec pa na ta klic ni obstal, pač pa je začel bežati, nakar so orožniki uporabili orožje ter neznanca ustrelili. Sumijo, da gre za Omerzo.

Korošci na Oplenju

Ljubljana, 31. maja.

Z današnjim večernim brzovlakom se je odpravila večja delegacija Korošcev pod vodstvom predsednika osrednjega odbora Kluba koroških Slovencev v Ljubljani dr. Fellacherja Julija na Oplenje, da se pokloni uanon viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Šahovski turnir v Ljubljani

Zagreb, 31. maja. b. Šahovska reprezentanca savske banovine odide jutri v Ljubljano, kjer nastopi na 20 šahovnicah. Sestavljena je tako-le: Agapjev iz Sušaka, Avirovič in V. Bayer iz Osjeka, ing. Bidžinski, dr. Drezga, dr. Dančič, Filipčič, Gorsk, Grenčarski, dr. Kalabar iz Pizarovine, Petek, Petrič, Rojnik, roč. Severinski, ing. Tekavčič, Tever, Vuković, Zagar iz Zagreba in dr. V. Židovec iz Karlova. To reprezentanco je sestavil odbor za sestavo savskega šahovskega moštva.

Uredba o katoliških fakultetah

Na podlagi člena 41 zakona v vseučiliščih je prosvetni minister predpisal uredbo o katoliških bogoslovskih fakultetah na vseučiliščih v Zagrebu in Ljubljani. Naloge bogoslovne fakultete so, da katoliškim slušateljem zagotovijo temeljno teološko vzgojo, jih pripravijo na duhovniški poklice, jih uvede v verske vede, jih seznanijo z znanstvenim proučevanjem in znanstvenim delom, pripravijo na poklic učitelja in vzgojitelja in jih usposobi, da bodo lahko bogoslovje čim globlje gojili in pospeševali.

Za redne slušatelje teološke fakultete se bodo sprejemali abiturienti humanističnih gimnazij, realnih gimnazij in realk, ki so uspešno položili zrelostni izpit. Abiturienti realnih gimnazij morajo naknadno, najkasneje v roku enega leta po vpisu na fakulteto, položiti še izpit iz grščine, abiturienti realk da iz grščine in latinščine. Na katoliških bo-

goslovskih fakultetah bo trajala študijska doba 6 let, odnosno 12 semestrov, v svrhu položitve doktorata iz teologije pa 7 let, odnosno 14 semestrov. Glavni predmeti bodo: 1. sv. pismo stare zaveze, 2. sveto pismo nove zaveze, 3. apologetika, 4. zgodovina versstva, 5. dogmatika, 6. primerjalno bogoslovje, 7. moralno bogoslovje, 8. splošna cerkvena zgodovina s posebnim ozirom na Slovane, 9. patrologija z zgodovino dogem, 10. cerkveno pravo, 11. liturgija, 12. pastoralno bogoslovje, 13. sistematična sholastična filozofija, Stranjskih predmetov je 15, in so razporejeni po semestrih. Za izpopolnitev in poglobitev študija je predvidenih še več seminarjev za posamezne predmete.

Uredba stopi v veljavo, ko bo objavljena v Službenih Novinah.

Udarec proti NIRI

Bistvo Rooseveltovih težav z ameriškimi sodišči

Kakor znano je NIRA izraz za skupek gospodarskih odredb ameriškega predsednika Roosevelta, s katerimi naj bi se presposlovalo ameriško gospodarstvo, tako, da bi Amerika iz lastnih gospodarskih sil premagala veliko gospodarsko krizo. Jedro teh gospodarskih odredb je sledeče: dvigniti kupno moč ljudstva, dvigniti proizvodnjo, zvisati delavske plače, znižati delavni čas in zakonito urediti socialni položaj delavstva. V ta namen je za vsako industrijsko panogo bil izdelan poseben pravilnik (kodeks), ki sporazumno med delavci in delojemalci ureja nove delavske razmere v obratih.

Nira je stopila v veljavo junija 1933 in sicer za 2 leti. Dosedaj je bilo izdelanih 557 »pravilnikov« za najraznovrstnejše industrije in gospodarske panoge. Delavstvo in nižji sloji so Niro ves čas toplo pozdravljali, ker izboljšuje njihov položaj. Dejanjsko se je pod novo gospodarsko zakonodajo splošno gospodarski položaj res tudi izboljšal. Proti Niri pa so ves čas bili industrija in kapital, ker omejuje dosežki njihovo neomejeno in nekontrolirano gospodarsko diktaturo. »Pravilnik« so sicer podpisovali, toda le iz strahu pred javnim mnenjem, ker so se bali bojkota od

strani države in končno, ker bi jim »pravilnik« bil drugače enostavno predpisan od vodstva Nire.

Kapital je sedaj, ko se Roosevelt pogaja za nadaljnje dveletno opolnomočenje Nire (do 1. 1937, ko poteče tudi Rooseveltov mandat), porabil priložnost, da je najvišje zvezno sodišče iz formalno pravne strani razveljavilo pravno veljavnost Nire. Ze nekaj dni prej se je tudi trgovska in industrijska zbornica izjavila proti Niri. Gre torej za širokopotezno ofenzivo kapitala proti Rooseveltovi gospodarski politiki. Poznavalci pravi, da so nekateri kodeksi pravno res slabor formulirani in da je sodišče lahko sodilo, kakor je. Toda vprašanje je, če bo Roosevelt svojo grandiozno zamisel radi tega tudi opustil, kajti, ako zakoni, ki jih je izdal, niso pravilni in iz formalno pravnega stališča, ni s tem še nikakor rečeno, da so tudi gospodarsko slabi. Nazaj bo sedaj težko iti. Pa tudi v tem slučaju bi bilo treba takoj nekaj novega ustvariti, ker sicer bi se vsega gospodarstva polastil nepregleden kaos. Roosevelt, tako vlada splošno prepričanje, bo zato našel in moral najti način, da bo kljub pravdoreku sodišča nadaljeval s svojo dosedanjno gospodarsko politiko.

Italija mobilizira 3 nove divizije

Rim, 31. maja. AA. Agencija Stefani poroča:

Mussolini je kot minister vojske odredil mobilizacijo treh novih divizij in sicer divizije Aquila in dveh divizij črnil sraje. Ti ukrepi so popolnoma obrambnega značaja in naj zavarujejo italijanske vzhodnoafriške kolonije. Vpoklicano je nadalje gotovo število oficirjev in vojakov specialistov. Mobilizacija se vrši v popolnem redu in brez vsakih incidentov.

Vladna kriza v Avstriji

Dunaj, 31. maja. c. Danes dopoldne se je nenadoma izvedelo, da je podal poljedelski minister v Schuschniggovi vladi demisijo. Vest sama je vzbudila zelo veliko presenečenje, ker si nikdo ne zna pravilno tolmачiti te nenadne delne krize v avstrijski vladi. Negotovost je prišla do viske, ko se je takoj nato avstrijska vlada sestala k važni seji, ki je trajala pozno čez poldanske ure.

Manjšinski kongres jeseni

Zeneva, 31. maja. Vodstvo evropskih manjšinskih kongresov je objavilo poročilo, da se jeseni sestane kongres narodnih manjšin v Zenevi, da zavzame stališče glede raznih vprašanj, ki zadevajo manjšinsko pravo. Kongres bo v začetku septembra. Z druge strani potrjujejo to vest tudi poročila iz tajništva manjšinskega kongresa na Dunaju. To bo 11. kongres po obstoju te ustanove.

Matypetr vabi Slovake

Praga, 31. maja. b. Mandatar predsednik vlad Matypetr se je danes pogajal z nemškimi krščanskimi socialisti za vstop v vlado. Dalje se je razgovarjal z narodnim poslancem Neumannom, vodjo češke obrtne stranke, ki zahtevajo zase trgovsko ministrstvo. Danes se bo mandatar razgovarjal tudi z zastopnikom slovaške ljudske stranke, če bo ta pravčasno prispel v Prago.

List agrarcev »Venkov« pravi, da ni izključeno, da se bo Nemce ustanovilo ministrstvo brez portfelja. — Govori se, da bo nemško-sudetska stranka sodelovala v vladi. Položaj pa je tak, da razširitev vlade ni potrebna, ker ima vlada zadosti večine. — Senator Klofač, vodja narodno-socialistične stranke, je predlagal, da se radi razbremenitve ministrov imenujejo državni podtajniki, da bi se ministri mogli bolj posvetiti politiki. Predlog je bil sprejet, toda je izvršitev odložena za pozneje.

Sprava med Irsko in Anglijo?

London, 31. maja. AA. Izjava De Valere v irskem parlamentu, da je Irsko pripravljena skleniti novo trgovsko pogodbo z Veliko Britanijo, je napravila v britanskih vodilnih krogih dober vtis. To je posebno poudaril na snenjem banketu minister za domovino Thomas; dejal je, da bo Velika Britanija znatno povečala kontingent za uvoz iz Irske, Irsko bo pa v zemljo povečala uvozni kontingent za britanski premož.

Thomas je nato posebno poudaril, da je na zadnji konferenci zastopnikov dominionov izjavil irski zastopnik tole: Irsko ulegne imeti dosti nesoglasij v svojih neurejenih odnosih z Veliko Britanijo, to ji pa ne brani, da ne bi Irsko zmerom odobraval in podpiral britanske svetovne politike v celoti. V zmoti so tisti, ki mislijo, da bo zaradi teh nesoglasij Irsko kdajkoli hotela biti oporišče za kakršnikoli neprijateljski napad proti Veliki Britaniji.

Strahovit potres v Simli

London, 31. maja. AA. O katastrofalnem potresu v Simli in Quetti poročajo tele podrobnosti: Na letališču v Simli je preminulo 43 angleških letalcev. Med Quetto in Kalatom so porušene vse stavbe. Število žrtev še ni mogoče določiti, vendar pa je že zdaj gotovo, da je strahovita katastrofa pokosila polovico vsega prebivalstva. Edina zveza s prizadetimi kraji je brezžični brzojav. Oblasti so izdale vse potrebne ukrepe, da olajšajo prebivalstvu nesrečo. Potresno ozemlje obsega ves Belužistan. Samo pri mestu Neustarg so nastali že 5000 mrtvih. V Quetti pa jih je že nad 1000. Pretrgane so tudi vse prometne in brzojavne zveze.

Premirje v Južni Ameriki

Buenos-Aires, 31. maja. b. Pogajanja za zaključitev vojske v zelenem pektu Gran Chaco se namirje. Najbrž bo pristala se na nadaljnje 30 dnevno mirje. Najbrž bo pristala se na nadaljnje 30 dnevno premirje, ker je upati, da bo teku dveh mesecev prišlo do sklenitve miru.

Novi borzni šel

Ljubljana, 31. maja. Na današnji seji uprave Ljubljanske borze za blago in vrednote se je konstituiral borzni svet sledeče: predsednik g. dr. Ivan Štokar, podpredsednika gg. Ivan Jelačin in Rihard Skubec. V upravnih odbor so bili izvoljeni še naslednji gospodje: dr. Basaj Josip, ing. Vladimir Remeč, Rihard Schwinger in dr. Windischer Fran.

Preložena otvoritev

Slavnostna otvoritev pešpoti v Kamniško Bistrico je zaradi slabega vremena odpovedana. — SPD.

Pravoslavni Slovenci

»Politika« je 27. maja napovedala prvi kongres pravoslavnih Slovencev za 30. maj v Celju. V smislu tega poročila naj bi se na kongresu osnovala zveza bratstev pravoslavnih Slovencev (Savez bratstava pravoslavnih Slovencev). Ta bratstva imajo svoje seje v Celju, Mariboru, Ljubljani in Kranju in nosijo ime sv. Cirila in Metoda ter slavijo isto slavo. »Politika« poroča, da je v Sloveniji 6000 pravoslavnih Slovencev. Porazdeljeni so med 6 duhovnj. Poleg tega obstoji pravoslavna duhovnija Slovencev iz Gorice, in sicer v Bistrenici ob Vardarju. Pravoslavne cerkve so v Ljubljani Celju in Bistrenici. Zdalj dovršujejo cerkev v Mariboru. Poleg tega obstojijo kapele v Rogški Sladini, v Vršču pod Triglavom in povsod po narodnih domovih, kjer žive pravoslavni Slovenci. Povsod so mladinski in moški pevski zbori. Čeprav obstoji dovoljenje patrijarhije, da se služba božja pravoslavnih Slovencev lahko opravlja v slovenskem jeziku, hočejo imeti pravoslavni Slovenci službo božjo v cerkveno-slovenskem (staroslovenskem) jeziku. Vsi slavijo svojo slavo po zgledu pravoslavnih Srbov. Večina slavi sv. Savo, sv. Cirila in Metoda ter Vidov dan. V »Stefaneumu« v Sremskih Karlovcih se pripravljajo na duhovniški poklic 6 mladeničev iz Slovenije. Poleg tega je neki Slovenec, in sicer Gorazd Dekleva iz Istre prejel jeromonški čin in zdaj dokončuje nauke na pravoslavni bogoslovni fakulteti v Belgradu. G. Dekleva je že prevel na slovenski jezik katekizem in v tisku je prvi molitvenik za pravoslavne Slovence.

Bratstvo sv. Cirila in Metoda v Celju je pred kongresom poslalo v imenu vseh bratstev vsem pravoslavnim Srbov proglas, naj v čim večjem številu pridejo na to prvo javno manifestacijo slovenskega pravoslavja. Na to svečanost pripe — tako je pisala »Politika«. 27. maja — tudi zagrebški metropolit g. Dositej, pod katerega jurisdikcije spadajo vse bratstva v Sloveniji. Za kongres je bila dovoljena polovična vožnja na železnih.

Angleščina - obvezen predmet na naših srednjih šolah

Belgrad, 31. maja. m. Prosvetno ministrstvo je izdalo te dni odlok, da se bo na naših srednjih šolah angleščina poučevala od 3. razreda kot obvezen predmet. Dijakom bo dano na izbiro, da se uče angleščine ali nemščine. Prosvetno ministrstvo, ki je izdalo ta odlok v skladu s stališčem glavnega prosvetnega sveta, se je takoj informiralo, koliko je pri nas diplomiranih profesorjev angleščine. Na belgrajski univerzi, kjer je katedra angleščine, je doslej diplomiralo iz angleščine 10 slušateljev. Zaenkrat študira angleščino kot glavni predmet 25 slušateljev, kot postranski predmet pa okrog 60. Za bodočo šolsko leto bi imeli okrog 15 diplomiranih profesorjev angleščine. Dokler jih ne bo dovolj, se bo poučevala angleščina samo na srednjih šolah v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani, pozneje pa tudi v drugih mestih.

Posojilo za Mestno hranilnico

Belgrad, 31. maja. m. Z današnjim popoldanskim vlakom je odpotoval v Ljubljano ljubljanski župan dr. Vladimir Ravnhart, ki je pri Državni hipotekarni banki interveniral radi odobritve posojila 55 milijonov Din za Mestno hranilnico v Ljubljani, da bi se ji na ta način omogočilo redno poslovanje. V tej zadevi je imel sestanek s predstavniki Državne hipotekarne banke. Verjetno je, da bo zaproseno posojilo perfektuirano v teku prihodnjega tedna. Ljubljanski župan je ob tej priliki tudi interveniral pri prosvetnem ministru radi podržavljenja ljubljanskega liceja.

Osebnost

Belgrad, 31. maja. m. V gradbenem ministrstvu je postavljen za generalnega inšpektorja III.-2. ing. Simeon Dabič, dosedanjí načelnik tehničnega oddelka kr. banske uprave v Sarajevu.

Premesčen je za rudarskega glavarja v 4. skup. I. stopnje na rudarskem glavarstvu v Ljubljani inž. Josip Močnik, rudarski svetnik v Zagrebu.

Z odlokom ministra za gozdove in rudnike je sprejeta ostavka na državno službo inž. Miroslava Tomca, rudarskega pristava v 8. skup. pri ravnateljstvu državnih rudnikov v Vrduku.

Belgrad, 31. maja. m. Z dekretom prometnega ministra je postavljena na pošti v Vučitrnu Marija Hribar, poštna uradnica VIII. skup. na pošti Zagreb I.

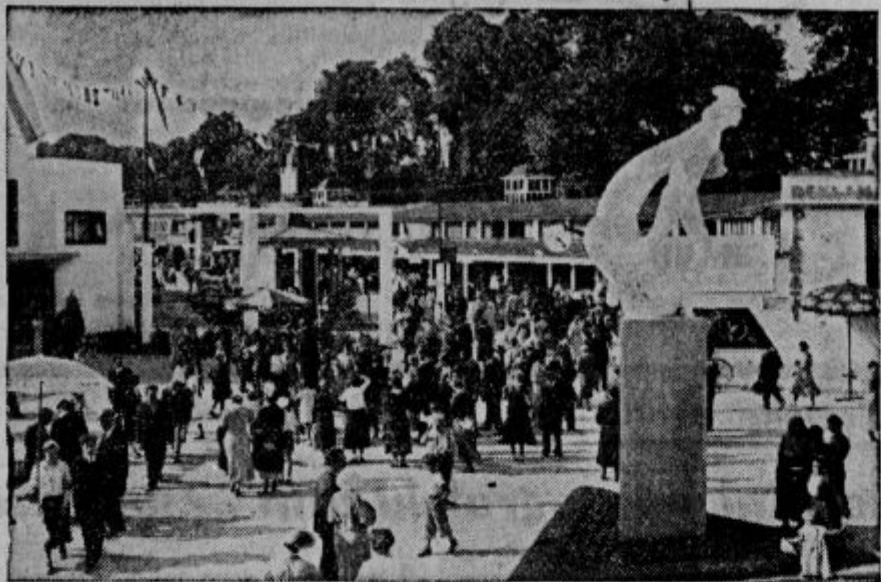
Belgrajske vesti

Belgrad, 31. maja. m. Danes je prispela večja skupina članov Rdečega križa iz Slovenije v Belgrad. Po krajšem postanku v prestolici je nadaljevala svojo pot na Oplenec.

Belgrad, 31. maja. m. Danes so ves dan konferirali poslanci, ki so kandidirali na Mačkovi listi in ki pripadajo srbskemu delu opozicije. Razpravljali so o političnem položaju. Zvečer odpotoje vsi v Zagreb, kjer bo jutri in pojutrisnjem sestanek vseh izvoljenih poslancev na Mačkovi listi.

Belgrad, 31. maja. m. Tajništvo JNS, ki je ob razpustu narodne skupščine popolnoma prenehale poslovati, je sedaj zopet oživelo, samo da je svoje prostore, ki jih je doslej imelo v narodni skupščini, preneslo v palaco Devanha v Ulici kralja Milana, ki je last predsednika te stranke Uzunovića.

XV. ljubljanski velesejem

Zopet se odpirajo vrata ljubljanskega velesejma in to za nekakšno jubilejno prireditev, saj je letošnja prireditev 15. po vrsti. V 14 letih obstoja velesejma je na njem razstavilo okoli 14.500 tvevrd, in sicer je število domačih razstavljalcev vedno bolj narasčalo, dočim je posebno zadnja leta število inozemskih tvevrd stalno padalo. To je tudi pravilno, če hoče ljubljanski velesejem doseči svoj namen, ki naj bo v prvi vrsti propagandna naše domače produkcije v drugih pokrajinah države, pa tudi v inozemstvu, v drugi vrsti pa naj bo namenjen posredovanju izdelkov tujega dela za gospodarstvo celokupne naše države.

Moramo reči, da je na polju reklame in populariziranja naše domače produkcije ljubljanski velesejem dosegel lepe uspehe. Pomagal je marsikateri domači industriji iz malih začetkov do uspešnega povečanja, vpeljal je marsikateri predmet domače produkcije in je tako napravil največjo propagando za domače izdelke slovenske industrije, ki so s pomočjo ljubljanskega velesejma našli pot v druge pokrajine države in pripomogli tako k industrijskemu razvoju Slovenije.

Nikoli pa ljubljanski velesejem ni bil samo pridobitniška prireditev. Že v prvih svojih poletih se je spomnil najrazličnejših panog našega kulturnega in socialnega življenja ter jih pritegnil k velikopotezni propagandni akciji za Slovenijo, katere ugodne posledice se čutijo na mnogih krajih. Namen pritegniti k razstavljanju sploh vse panoge našega narodnega življenja, izpolnjuje ljubljanski velesejem posebno na jesenski razstavi, kjer stopi trgovski del nekoliko v ozadje, da napravi prostor drugim razstavam, ki so tudi potrebne in poučne. Letos ima na pr. naš velesejem

tudi gasilsko razstavo, katere namen je pokazati pomen našega gasilstva za narodno gospodarstvo in sploh vse narodno življenje. Ta razstava bo imela štiri oddelke: Prvi oddenek bo obsegal splošne podatke o gasilstvu, njega pomenu itd., drugi oddenek je namenjen opisu razvoja našega gasilstva od predvojnih časov sem, tretji oddenek pa bo pokazal sodobno gasilstvo v vseh panogah njegovega obsežnega udejstvovanja. Končno je namenjen četrti oddenek plinski obrambi naših mest.

Nadalje je med prvimi zanimivostmi letošnjega velesejma dobro organizirana razstava »Žena in obrt«. Tu je zbran obsežen material o udejstvovanju žene v najrazličnejših poklicih, posebno pa bo zastopana modna industrija, kjer je glavno polje udejstvovanja žene, ki se niso posevile v prvi vrsti domu. Pomembna bo tudi razstava »Zivalnice« v paviljonu »F«, ki je že sedma na velesejmu. Posebnost bo tudi razstava aerokluba »Naša krila« v posebnem hangarju, katerega bodo predvsem izpolnili za propagando brezmotorne letanja, ki se je zadnje čase tudi pri nas začelo lepo razvijati. Posebna velopina na tej razstavi je namenjena letošnji jadralski šoli na Blokah.

Prireditve ljubljanskega velesejma niso važne samo v gospodarskem oziru, ampak se raztezajo na vse panoge narodnega udejstvovanja. Zato zasluži ljubljanski velesejem pozornost najširših plasti naše javnosti, ki mora to ustanovo v svojem lastnem interesu podpirati z razumevanjem za naloge, ki jih vrši. Gotovo bo tudi letošnji ljubljanski velesejem pokazal svojo življenjsko zmožnost in odkril, koliko panog našega gospodarskega, kulturnega in socialnega udejstvovanja zasluži večjo pozornost, kot jo je uživalo doslej.

† O. Pij Žankar OFM

Na porti frančiškanskega samostana v Ljubljani je mala dvorana zopet odeta v črno. In med svečami spi mož tako utrujen od težke poti in sniva zadnji sen pred večnostjo. Plameni sveč obsejajo obraz pokojnega p. Pija, ki je včeraj, dne 31. maja ob 9.30 v sanatoriju »Leoninum« izdihnil svojo dušo.

Za njim ne žaluje samo samostanska družina in provincija, temveč prenekatero srce, ki mu je bil rajni vester in skrben vodnik in spovednik. Ta ljubezen in odkritosrčna vdanost je postala občita zlasti v zadnjih mesecih težke bolezni, ki jo je rajni tako junaško prenašal. Dan za dnem so se vrstila na porti vprašanja: »Kako je s patronom Pijem?« Dan za dnem so sestre odgovarjale na hodnik sanatorija številnim obiskovalcem na njih skrbča vprašanja. Sedaj je prešal zadnji izpit...

Pokojni je bil rojen 11. avgusta 1876 v Trzinu. V gimnaziji je bil iziboren matematik, kakor vedo povedati njegovi sošolci, ki so ga kratko imenovali: Peter. Zelo resen je bil in 21 leten je stopil v frančiškanski red in po končanem noviciatu na Trstu je 9. oktobra 1898 napravil neslovne obljube. Na praznik Brezmadežne leta 1901 so sledile slovesne. Teden dni kasneje je bil posvečen v mašnika, nato je dovršil teološke študije v Mariboru in leta 1904 že nastopil svoje prvo mesto pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Tu je ostal šest let, nato dve leti na Brezjah pri Mariji Pomočnici. Od tu je pa odšel v Zabnice pod Višarjami in tam se je odigral lep kos njegovega življenja. Župnik in katehet, pridigar, spovednik, po razsulu diplomat in previden do skrajnosti v občevarjanju z oblastmi. Vse je še nejasno, vsaka beseda utegne škoditi ali pa prinesiti njegovim župljanom težke nepravice. Tisti čas je bil imenovan tudi za častnega kanonika pri Gopej Sveti in dober čas je vršil tudi težko službo upravitelja aprovizacije. Na Koroškem sem slišal, da ga imajo še sedaj v dobrem spominu.

Leta 1922 pride v Ljubljano in tu mu je kmalu poverjena služba gvardijana, definitorja in prvega župnika v Šiški pri sv. Frančišku. Ko je ta služba prešla na mlajša ramena, je prevzel del provincialnega prokuratorja, ki jo je do zadnjega vestno vršil.

Sedaj, p. prokurator, so vsi računi sklenjeni, sedaj je težka pot končana. Bog naj vam bo preobito plačilo po zemeljskem trpljenju. Have, pie anima!

Pogreb bo v nedeljo, 2. junija ob 16 izpred samostana.

★

Planinska kapelica pod Bočem

Nov lep planinski spomin! Glejte! Vsako leto se pomladna zdraviliška sezona obogati s kakšnim novim ali obnovljenim zgradbenim dopolnilom v Rogaški Slatini in njeni okolici. Letos se je zgradila planinska kapelica v Trju pod Bočem. Prvi osnutek za kapelico je podal prof. Plečnik, podrobnejši načrt zanjo je napravil arh. Hinko Glanz. Zidarsko in tesarsko delo so izvršili okoliški obrtniki. Oltar s tremi podobami: Marija, sv. Mihael, sv. Neža: je izvršil kiparski mojster Alojzij Deršek iz Celja. Kapelica meri 3 krat 4 m v obsegu z visokim členkovitim oknom in z umetno izrezljanimi in z železnim omrežjem okovanimi vrati: oboje po načrtu mizarskega mojstra Iv. Skodnika iz Celja. Kapelica stoji na slikovitem grebenu ob hiši in na posesti vrliga moža Mihaela Plemenitaša, ki je dal zgraditi kapelico na lastne stroške, po davni zaobljubi pokojne njegove sestre Neže in v srčni želji, da bi za planince in goste iz Rogaške Slatine stal viden in veden pozdrav: Planinska kapelica pod Bočem. Blagoslov kapelice bo v nedeljo, 2. junija ob 15.

† Župnik Josip Brajec

Včeraj po polnoči je umrl na Trati pri Gorenji vasi župnik in duhovni svetnik g. Josip Brajec. Pokojni se je rodil v Gorjah pri Bledu dne 11. oktobra 1874 in bil v mašnika posvečen dne 23. julija 1898. Kot kaplan je služboval v Mokronogu, v Trnovem na Krasu in v Sori, kjer je bil tudi župni upravitelj. L. 1908 je prišel kot upravitelj na Trato, kjer je bil za župnika umeščen še isto leto. Za duhovnega svetnika je bil imenovan leta 1930.

Lepa fara Trata v poljanski dolini žaluje za svojim pastirjem. Iz lepe in klene gorjanske fare je izšel in našel tu med dobrim ljudstvom svojo drugo domaćijo. Vnet za svojo vzvišeno službo in hkrati krščansko prosveto je storil vse, kar je le moglo služiti dobrobiti njegovih faranov. Lep svetni dom, ki je trud njegovega dela, je verna priča tega. V letošnjem postu se je vršil sv. misijon. Kako je z veseljem pravil o dobrem obisku vernikov, o lepih sadovih, ki se kar kažejo. Tratarska župnika je malodane vsako leto poslala v vinograd Gospodov vsaj enega, včasih pa še več delavcev; tako je z veseljem o tem pripovedoval, se zanimal prav za vsakega in ga smatral za člana svoje farne družine. Zvesti hlapec, pojdi v veselje svojega Gospoda!

Pogreb bo v nedeljo ob 3 popoldne na župno pokopališče na Trati.

★

Orožnik Franc Stepančič umrl

Včeraj popoldne ob četrta na 6 v ljubljanski bolnišnici podlegel hudim poškodbam, ki mu jih je zadal s samokresom neznani napadalec na Vrhoplju pri Moravčah, orožniški podnarednik g. Franc Stepančič. V četrtek zvečer je bil operiran, včeraj pa se mu je stanje poslabšalo. Včeraj popoldne je bila pri njem njegova žena, kateri je izjavil, da ne bo več videl Moravč...

Stanje njegovega tovariša komandirja g. Franca Vrečka je zelo resno in visi njegovo življenje na nit.

Celje

• Priprave za obrtno razstavo. V sredo zvečer je bil v spodnjih prostorih Narodnega doma sešatek širšega odbora za obrtno razstavo v Celju, ki ga je vodil g. Holobar. Predsednik je poročal o pripravah. Vsi razstavniki prostori so z malimi izjemami že oddani. Poleg domačih razstavljalcev se jih je prijavilo precej tudi iz inozemstva. V okviru razstave se bodo vršile, kakor smo že poročali, tudi razne gledališke, koncertne in druge prireditve. Tako je v načrtu velik simfoničen koncert zagrebških Merkuršev, koncert, pri katerem bi sodelovala vsa celjska pevska društva, razne nogometne tekme, kolesarska dirka na progi Celje—Podplat, Poljčane, Konjice—Celje (ca 80 km). Upamo, da bo razstava malo razgibala naše mesto in okolico in rodila nekaj sadov tudi za poživljenje našega gospodarstva.

• Razstava risarskih izdelkov in ženskih ročnih del bo na drž. realni gimnaziji v Celju od jutri do vstetega torka. Starši in prijatelji mladine so vabljeni, da si ogledajo razstavo.

• Brivski saloni v Celju bodo v času tujsko-prometne sezone odprti ob ponedeljkih ves dan.

• Umrljivost v Celju meseca maja: Umrlo je 30 oseb, 6 v mestu, 24 v bolnišnici. V okoliški občini je umrlo v istem času 7 oseb.

• Izpiti za vozače motornih vozil. V torek, 18. junija bodo ob 8 pri okrajnem načelstvu v Celju izpiti za vozače motornih vozil.

• Poškodbe. 20 letni brezposelni slikarski pomočnik si je prerezal žile na levi roki. — Dninarja Strašča Valentina iz Zagorja pri Pilštajnu so na-

Kaj ALBUS terpentinovo milo vse zmore?

Sijajno belo opere
perilo Vašega
otroka,
da je kakor novo,
ter napravi
posteljico
Vašega miljenčka
v bel in duhteč paradiz.

ALBUS terpentinovo milo učinkuje blago in pere brez vsakega kvara
tudi najnežnejše tkanine.

ALBUS terpentinovo milo je idealno pralno sredstvo za vse dni in za
vso perilo.

Janez Štrcin - 50 letnik

Danes, 1. junija, dopolni svojih 50 let zvesti sin slovenskega naroda Janez Štrcin, bivši dolgoletni poslanec kamniškega okraja v belgajski skupščini. Na svoji lepi in vzorno urejeni kmetiji pri Komendi se bo danes sredi svoje vzgledno vzgojene družine s svojo življenjsko tovarišico gospo Cilko ob tem jubileju ozrl nazaj na truda, žrtve in trpljenje polno delo in bo videl, da je bilo to delo polno ponovnih uspehov in blagoslovljenih sadov. Janez Štrcin je eden izmed tistih globokih mož, ki mu je zoperno vsako hlastajoče mahanje in besedičenje, zato pa je njegova z dejanji in načeli skladna beseda kratka in jasna; taki so moške tihega dela in žrtvovanja, v katerem je trajna vrednost. Prav zato pa Janeza Štrcina, ki je duhovno globok, razumsko podkovan in dosežen, pri vsem tem pa srčno dober in plemenit krščanski mož, spoštujemo vsi, ki ga poznajo, zlasti pa vsi njegovi nekdajni tovariši. Spoštujemo ga njegovi etanovski tovariši in mu brezpogojno zaupajo, zato so mu zaupali tudi župnanski službo, ker se nanj zanesajo vedno in povsod. In se lahko! Te-le vrstice so bile napisane — naj nam jih ne zameri v svoji skromnosti — zato, da damo v teh časih poudarek resni pridnosti in vztrajnosti ter značajni odločnosti in zvestobi, ki so prelepe lastnosti Janeza Štrcina, da bi z njimi v sedanjih časih marsikomu in vsem bil še dolgo svetel in čist zgled pri delu za slovenski narod in katoliško misel! Bog ga živi še mnogo let!

Ministrstvo financ je odobrilo proračun za tekoče leto z nekaterimi spremembami. — Župan je sporočil, da se regulacijska dela na Grajeni za enkrat ne morejo nadaljevati, ker kljub ponovnim intervencijam ni bilo mogoče doseči primerne dotacije od banovine. Vseled tega ni občina v stanu zapolniti vseh brezposelnih pri javnih delih kakor lansko leto. Nabiralna akcija v preteklem letu je prinesla v gotovini 6369 Din ter različno blago v vrednosti 4000 Din. Poleg tega je trdka Reinhard darovala v gotovini še znesek 5000 Din, tako da znaša skupno 15.369 Din. Nabrani zneski so se uporabili sporazumno z odborom pomožne akcije. Iz poročila upravnega odseka je posneti: Pri kolodvorskem skladišču se zgradi obsežna mostna tehnica, za katero so predvideni stroški 50.000 Din. Z gradbo se prične takoj, tako da mora biti do jeseni dogotovljena. Ker je svet, na katerem se bo gradila tehnica, last železniške uprave, preide tehnica po preteku 30 let v last žel. uprave. Po končani javni seji se je vršila tajna seja, na kateri so bile na vrsti personalne zadeve. Med drugim je podeljeno mesto knjigovodje pri mestni upravi Francu Sedeju iz Ljubljane. — V disciplinsko sodišče za mestne uslužbence so izvoliti kot člana občinska svetnika dr. Šalamun in dr. Fih-tenau. — Končno se je odobrilo poročilo o reviziji bilance mestne hranilnice.

Pluske občinske zadeve

Novo kopališče v Tomačevem. Ljubljana, 31. maja. Ljubljanski kopalci, ki so se poleti zatekali na Savo, so morda še najbolj vzljubili prijazno vasio Tomačevo, kjer ima Sava ugoden breg in vse pogoje za prijetno kopanje. Ti kopalci pa so pogosto pogrešali pravega kopališča, kjer bi bila obleka varno spravljena v kabinah, pogrešali so igrišča in bufeta. Letos je Tomačevo v toliko napredovalo, da je dobilo tik ob Savi vzorno novo kopališče, ki bo velikega pomena za ljubljanske kopalce. Pot do kopališča vodi po dosežani poti mimo cerkvice sv. Marije v Tomačevem in mimo znane gostilne pri »Kovaču«.

Novo kopališče je dolgo 40 m in široko 8 m ter je zgrajeno po zamisli g. Jerka s Črnuč. S kopališča se nudi obiskovalcu krasen razgled. Kopališče ima 80 kabin, vzorno opremljen bufet, ki ga oskrbuje gostilničarja g. Martin in ga. Režika Gorjan od gostilne pri »Kovaču«. Kopališče ima na razpolago razna igrišča, kakor za balin, drog za telovadce, gugalnice in podobno. Seveda ima kopališče na razpolago lepe prostore za solčenje, skakalnice v globino 3 metrov, pa tudi lepe prilike za odmor v senci, odtok Save pa nudi možnost kopanja otrokom in neplavalcem. Za službo božjo kopalcem je preskrbljeno: vsako nedeljo dopoldne se bo brala v cerkvi sv. Marije služba božja, Tomačevo, ki se sedaj postavlja z novim kopališčem, kopalce kar najlepše vabi!

Tržič

Z velikim navdušenjem so kurili naši fantje in moške v torek zvečer kresove. Kar devet jih je zažarel v neposredni bližini naših gričev. Pri Sv. Juriju nad Bistrico, kjer se je zbralo izredno veliko ljudi pri kresu, so tudi že v torek zvečer pri-trkavali. Rodil se je v neposredni bližini cerkve prvi ljubljanski škof Lamberger, so pa kar dva večera v noč doneli zvonovi, katerih veliki je posve-čen Lambergerovemu spominu.

Toča po Slovenskih goricah

Pretekle dni je uničila v nekaterih krajih Slovenskih gorih toča še ono malo upanja, ki so ga imeli tamonjki kmetovalci. Začetkom proti večeru je deževalo polagoma, nakar je postajalo vedno viharnejše z bliskom in gromom. Bliskalo in grmelno je vedno močnejše do polnoči in še čez, nakar se je vsula gosta toča, ki je trajala prvič kakih pet minut. Po kratkem presledku pa se je vsula znova. Ta vremenska katastrofa je prizadela prebivalstvu krajev, kjer je padala, velikanško škodo. Najbolj so trpeli vinogradi, ker je toča posekala trsuje glavne in največje mladike. Zalosten je sedaj pogled po vinogradih, ker ležijo pod trejem celi kupi posekanih mladik. Začetkom maja

je že veliko število mladik pri trsih pomrznilo, ostalo pa je sedaj uničila toča. Tudi sadonosniki so močno trpeli, ker je toča poznoevetočim sortam uničila cvetje. Pa tudi žitna polja kažejo žalostno sliko. Lepa ržena in ječmenova polja izgledajo sedaj, kakor bi bila pomandrana in zbita v tla. Skočkala pa je toča tudi mlademu fižolu in krompirju, po vrtovih pa so uničene vse zelenjave. Ta strašna toča pa ni bila po vseh Slovenskih gorah, ampak samo v enem pasu, in sicer v krajih Negova, Sv. Benedikt, Pesniška in Ščavniška dolina ter nekoliko od župnije Sv. Ana. V teh krajih je zato tudi zmanjšano upanje na boljše dni.

Koledar

Sobota, 1. junija: Fortunat, spoznavalec; Kuno. — Mlaj 8.52. Herschel napoveduje spremenljivo vreme. — Ta mesec se dan podaljša od 15 ur 18 minut za 17 minut do 21. junija na 15 ur in 35 minut ter se do konca meseca skróti zopet za 2 minuti.

Novi grobovi

† V Ljubljani sta umrli: gospa Pavla Jamnik, roj. Jankovič, soproga tiskarskega strojnika. Pogreb bo danes ob 15 z lžanske ceste 47. — Gospa Amalija Maurer, pogreb bo v nedeljo ob 14 s Celovške ceste 89. — Naj jima sveti večna luč! Zalujočim svojim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Promovirana je bila včeraj, 31. maja na zagrebški univerzi gđ. Carmen Dereani iz Ljubljane za doktorja vsega zdravilstva. Cestitamo! — Notarski izpit je pred izpraševalno komisijo pri apelacijskem sodišču v Ljubljani naredil g. Galle, sin g. notarja Galleta Antona iz Ljubljane.

Ostale vesti

— Pogreb gosпода svetnika Riharsiča. V sredo, 29. t. m. smo pokopali vzornega duhovnika g. župnika iz Bukovšice pri Selcih. Ob 8. se je v bukoviški cerkvi odločilo o pokopu starološkega dekana, častni kanonik č. g. Matija Mrak, nato se je pa razvil pogrebni sprevod proti rojstni fari Selcam, kjer je želel pokojnik biti pokopan v bližini matere in očeta. Pogreba se je udeležila vsa šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja gosp. Hrastra, pa tudi farani so s težkim srcem spremljali na zadnji poti dobrega in skrbnega dušnega pastirja. V sprevodu smo opazili častno število vernikov iz župnij, kjer je pokojni pastiral. Od Sv. Helene so prišli celo z društveno zastavo in pevskim zborom. V Selcih je sprevod pričakovala ogromna množica ljudi in častita duhovščina. Po žalnem opraviilu v cerkvi se je razvil sprevod na farno pokopališče. 31 g. duhovnikov, med njimi g. prošt Ignacij Nadrah, g. kanonik Sušnik, Volč in Opeka, ki so razen g. Sušnika vsi sošolci rajnega, dalje sošolca Kastelic in Strukelj, se je udeležilo pogreba. Ogromna množica ljudi, 13 vencev in razna zastopstva društev so jasen dokaz, kako spoštujemo duhovnike. Pri odprtem grobu je ganljivo deklariral deček iz Bukovšice, v imenu faranov od Sv. Helene se je pa poslovil od g. svetnika šolski upravitelj v. p. g. Iglič. Združeni moški zbor iz Besnice in Bukovšice ter mešani zbor od Sv. Helene sta zapela par žalostink v slovo. Prisotnim so klonile glave v težki žalosti, zakaj v grob smo položili moža, duhovnika, katerega izguba je težak udarec za farane, a tudi mi smo z njim izgubili vzornega, plemenitega, nadvse poštenega in delavnega duhovnika. Naj mu bo Vsemogočni plačnik za veliko njegovo delo!

— Jubilejna proslava v Gornjem gradu. V našem listu št. 123 dne 30. maja smo poročili o obisku deputacije društva »Jegliče« pri prevzu nadškofu Jegliču v Gornjem gradu. Že v naslov se je vrnila neljuba pomota, ki jo z današnjim naslovom popravljamo. Zaradi telefonične odjaje so tudi v besedilu nastale netočnosti, ki vsebino bistveno kvarijo. V Langusovi čestitki je bilo rečeno, da so »Jegličevci« kasni gratulant, ne pa hladni. V deputaciji niso bili zastopniki upravnega odbora ljubljanskega kluba, marveč člani glavnega odbora društva »Jegliče« in ljubljanskega kluba. Zaradi nenadne prekinitve zveze med poročilom je izpadel stavek, da je z odposlanstvom društva »Jegliče« poleg zastopnikov škof. zavoda prišel v Gornji grad tudi ravnatelj škof. pisarne g. Jagodič. Vse te netočnosti, ki jih je povzročil telefon, s tem popravljamo.

— Uredništvo »Straže v viharju« je s pravkar izišlo 19. števil. prevzel Vinko Beličič mesto bivšega urednika Josipa Rakovca, ki je odšel na službeno mesto. Zaključna 20. številka bo izšla v povečanem obsegu in višji nakladi okrog 20. junija.

— Semelj v Zagorju. V ponedeljek, dne 3. junija 1935 se bo vršil prvič novopeljani kramarski in živinski sejem v Zagorju ob Savi, na katerem je prignana živina tržnine prosta. Ker je precej zanimanja za ta sejem, so kupci in prodajalci vljudno vabljeni.

— Krajevni odbor Jadranske straže v Mengšu razvije dne 2. junija t. l. ob 15 popoldne svoj prapor. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 13.50 in odhod iz Mengša ob 21.37. K obilni udeležbi vabi vse člane Krajevnih odborov Jadranske straže.

— Prometno ministrstvo je odobrilo vsem, ki se bodo udeležili jutri, 2. junija proslave 50 letnice

Prostovoljne gasilske čete v Šmartnem pri Litiji, 50% popust na železnici z veljavnostjo do 4. junija.

— Četrta redna glavna skupščina Društva sodnikov kraljevine Jugoslavije bo v dnevi 9. in 10. junija t. l. v Beogradu. Na dnevnem redu so poleg običajnih poročil upravnega in nadzornega odbora ter volitev tudi referati: 1. Položaj sodnika v sodobni državi, 2. O potrebi reforme sodne zakonodaje, 3. O projektu zakona o prekrških, 4. Osnovanje Centralnega podpornega in posmrtnega fonda. V načrtu je tudi poklonitev delegatov na grobu blagopojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Oplenju ter po skupščini skupen izlet v Smederevo ali Novi Sad. Prijave za udeležbo na skupščini sprejema ter potrebne informacije (zlasti glede event. koreferatov za posamezna temata dnevnega reda) daje Odbor ljubljanske sekcije »Društva sodnikov kraljevine Jugoslavije« v Ljubljani. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Blatno kopališče

Pistyan:

Novo: Oddelek za eksudativne ženske bolezni vodijo zdravniki strokovnjaki. — Po asnila in pavš. ceniki: Pistyan-informator: Zagreb, Strossmayerjev trg 1/II.

— Važna iznajdba mladega Ježičana. V našem uredništvu se je zgledil g. Ivan Dobovšek z Ježice, znani akrobat, ki se je pred leti z uspehom produciral s svojimi točkami v Ljubljani in drugih krajih. G. Dobovšek nam je sporočil, da je po večmesečnem študiju in praktičnem delu iznašel važen aparat, ki bo posebno prav prišel kolesarjem. Znano je, da more človek dosedaj s lastno energijo doseči s kolesom največ hitrost 20–30 km na uro, v sprintu morda 40 km. G. Dobovšek pa je s svojim bratom izdelal kake 2,5 kg težak aparat, ki se enostavno pritrdi na kolo in ki poveča zmogljivost kolesa v taki meri, da more človek z lastno energijo doseči 50–55% večjo hitrost, kakor dosedaj. Aparat je zgrajen na prirosten načel, ki ga je bilo treba najprej seveda odkriti. Iznajditelj je aparat tudi že praktično preizkusil ter se je izvrstno obnesel. Aparat bi bil zelo poceni, kakih 300–400 Din ter bi se dal pritrditi na vsako kolo. Prihodnje dni bo dal iznajditelj svoj aparat patentirati ter je zaradi tega z odločujočimi činitelji že v zvezi.

— Proti zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne FRANZ JOSEF grenčice. Odobr. od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Ekspozitura Slovenca

na Velesajmu (pri glavnem vhodu, leva stran) sprejema vsa naročila na oglaševanje »Slovenca« in »Domoljubu« ter naročnino na vse naše liste. Na razpolago je tudi vsak dan »Slovenec«

Brežice

Pretekli teden je bil posvečen borbi proti tuberkulozi. Tudi pri nas smo ustanovili pripravljajni odbor protituberkulozne lige, ki bo skrbel, da se naše ljudstvo čimprej zganje proti jetiki, ki čedalje bolj ogroža zdravje našega naroda.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporočajo Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeča premišljevanja in molitvenike: Zabukovec Janez. Vrtnice, junijska pobožnost na čast presv. Srcu Jezusovemu, 30 beril, broš. Din 15, vez. Din 22; Jurhar Martin. Presv. Sree Jezusovo, kratka premišljevanja za mesec junij, broš. Din 14, vez. Din 20; Dr. Josip Valjavec, Nevesta presv. Sree (Marjeta Alaeoque), berila za mesec junij, broš. Din 8; Pate, Obljube Sree Jezusovega, broš. Din 8; knjižica obsega 12 obljub onim, ki časte njegovo presv. Sree, dodana je tudi devetdnevna v čast presv. Srcu. Kraljevanje Sree Jezusovega v družinah, govori o. Mateja Crawley Boeyey, prevedla urušinka (Nebeške rože, II. zv.), broš. Din 10, vez. Din 15; dalje molitvenik: p. Pristav, Presveto Sree Jezusovo, kralj in središče vseh sre; II. izdaja, stane rdeča obreza Din 28, zlata obreza Din 40.

pomaga pri bolečinah
v členkih, revmatičnih in živčnih boleznih!

deluje ugodno!
Poskusite Togonal tablete!

ublažuje bolečine!

Vprašajte svojega zdravnika. Dobi se v vseh lekarnah. Zahtevajte pri Vašem lekarnarju žepno metalno škatlico »TOGAL« pri vsakem večjem nakupu.

Oglas reg. pod S. br. 4082, 6/II, 1935.

Ljubljanske vesti:

Nemoralni pornografski film „Živele žene“

»Elitni« kino Matica je smatral za umestno, da je proslavil praznik Vnebohoda, ki nas opominja, da naj bivajo naše misli v nebesih, s pohujšljivim filmom »Živele žene«, ki ga je dal na večer tega praznika kot premiero na svoj repertoar.

Veliki reklamni lepaki so opozorili ljubljane na ta film, ki so v svoje nemalo začudenje in pohujšanje gledali na reklamnih deskah skoraj golo žensko, ki moli v nedostojni kretnji svoje noge kvišku. Reklama obenem objubljuje zabavo in pikanterije. Film razkazuje dolgo vrsto nagih žensk, pikantnih prizorov in nima niti najmanjše vrednosti in kulturne vsebine. Filmski predstavi so pristostvovali večinoma mladi ljudje, v katerih mora film vzbujati pohoto in slo. Neverjetno je, da je

»elitni« kino Matica, ki ga vodi Zveza kulturnih društev (predsednik dr. Albert Krämer) mogla spraviti tako nemoralno pošast na filmski oder. Ali je res interes Zveze kulturnih društev, da ubiže v narod t. m. vzporedno s komunizmom, ki po vsem svetu širi golo materialistično nemoralno, da bi narode tem lažje podjarmil svoji diktaturi.

Ogorčenje slovenskega ljudstva je posebno v teh dneh nad takim filmom opravičeno, ker so ti soči vernikov v šmarnicah se navduševali za veliko čistost Matere božje, in ker se vse slovensko ljudstvo v duhu pokore, moralne obnove in odpovedi pripravlja na veliko evharistično slavo. Kje je bila v tem primeru cenzura?

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite jutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

— Sv. maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vojenske zavarovalnice ob 4.15, pred odhodom Gzajenskega turističnega vlaka.

— Händlova dela pripadajo temle skupinam: opera, oratorij, kantata, oda, vokalna komorna glasba in instrumentalna glasba. Med vsemi deli mu je oratorij »Mesijska« pridobil svetovno slavo. Od vseh drugih njegovih oratorijev se razlikuje bistveno. Dejanje ni tukaj dramatično izvedeno: v posameznih samospelih ne nastopajo osebe, ampak samo glasovi: vse delo ima lirčni značaj. Besedilo je povzeto po sv. pismu: izvedla sta to Händel sam in Jommens. Delo obstoji iz treh delov, ki obravnavajo napoved Odršenika, Njegovo trpljenje in poveljstvo. Po muzikalnem bogastvu, globokem notranjem izrazu in prodni vznesenosti prekaša vse druge oratorije.

— Razstava slovenskih umetnikov otvorjena. Velika umetniška razstava slovenskih slikarjev in kiparcev v Jakopičevem paviljonu je bila otvorjena na praznik Vnebohoda dopoldne. Udeležilo se je otvoritve veliko število umetnost ljubčnega občinstva, predstavnikov in umetnikov samih ter kulturnih delavcev. Bana dr. Puca je zastopal inspektor dr. Guštin, mestnega župana dr. Šubic, dalje je bil navzočen divizionar general Nedeljković, šef prosv. oddelka prof. Breznik, predsednik Narodne galerije dr. Windischer, predsednik PEN-kluba univ. prof. dr. Cankar ter več drugih odličnikov, med temi tudi senior slovenskih slikarjev mojster Jakopič. Zbrane je nagovoril prof. Gajmir Anton Kos, predsednik Društva likovnih umetnikov, ki je naglašal, da so na razstavi zastopani skoraj vsi slovenski likovni umetniki, razen starejših impresionistov in članov društva »Lika«. Izjavil je, da bo društvo prirejalo vsako pomlad tako reprezentativno razstavo. Govornik je apeliral na javnost in občinstvo, naj podpre slovenske umetnike v njihovem stremeljenju. V imenu g. bana je nato pozdravil razstavljalce in vse zbrane inspektor dr. Guštin, ki je opozoril zlasti premožnejše kroge na njihovo dolžnost, da podpro slovenske umetnike zlasti z nakupom slik, nato pa je proglasil razstavo za odprto. Na razstavi je zastopanih 39 slovenskih slikarjev, grafikov in kiparjev s približno 150 umetninami. Je to letos že tretja umetniška razstava domačih umetnikov: prvi je razstavil Magolič, drugi Maleš, ki ima razstavo še odprto, sedaj pa je na vrsti kolektivna in reprezentativna razstava slovenske umetnosti.

Solnce + kamila krema = zdrava, prekrasno zago-rela polt

Zahtevajte izrecno le Kamila kremo. Glavna zaloga za Ljubljano: »Venus«, pred pošto.

— Umetniška razstava Mihe Maleša v Šelenburgovi ulici bo odprta le še do nedelje, 2. junija. Kakor smo že poročali, je imela ta razstava, ki ima tudi to posebnost, da je prav v središču mesta, res lep, zlasti moralen uspeh. Saj jo je že do sedaj obiskalo čez 1000 oseb in veliko skupin dijaštva pod vodstvom gg. profesorjev. Na razstavi se vidi vse razvoj umetnikov ozir. njegove samonikle grafike, ki jo je priznala tudi že tujina. Zato ponovno opozarjamo zlasti vse one, ki se zanimajo za razvoj naše umetnosti, naj ne zamude prilike in razstavo obiščejo še danes in jutri. Vstopnina je nizka 3 in 2 Din. Odprto je do 9 zvečer. 6 listkov-kuponov bo izžrebanih in z njimi dobitki — orig. slike!

— Gregorinova pasijonska drama »V času obiskanja«, ki je bila na praznik v četrtek popoldne razprodana in je moral del občinstva oditi brez vstopnic, se ponovi v nedeljo 2. junija ob 15 popoldne. Občinstvo z dežele naj si vstopnice rezervira v predprodaji v opernem gledališču. Velja jo znižane dramske cene.

— Obesene na Ročniku. Včeraj popoldne je našel neki gospod v gozdišču v bližini vile gospe Marije Vere na drevesu obešenega moža. Policijska komisija zdravstva ob. Luzarja in dežurnega uradnika g. Ketteja, ki je prišla, je ugotovila, da gre za Janeza P., uslužbenega pri Slamiču. P. je pred dnevi nekdo udaril po glavi, nakar je moral P. v bolnišnico. Od tedaj ni bil več pri zdravi pameti, ter je nedvomno, da je šel v smrt v duševni zmedenosti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu

— Na II. drž. realni gimnaziji (na Poljanah) bodo sprejemni izpiti za I. razred v dnevi 1., 2. in 3. julija t. l. vsakokrat ob 8 zjutraj. Prijave se bodo sprejemale 1. julija. S seboj je prinesiti zadnje šolsko izpisevalno (izkaz), rojstni in krstni list ter kolek za Din 5. Tiskovine za prijavo se dobe tudi v šoli. — Ravnateljstvo.

— Tiskovni odsek za evharistični kongres. Običajni sestank akademikov in akademkinj bo danes ob 16 v navadnem lokalu.

— Kongregacija gospodov pri sv. Jožefu v Ljubljani ponovno opozarja vse gospode sodale z družinami na jutrišnji dogovorjeni romarski izlet na Žalostno goro pri Preserju. Zbirališče na glavnem kolodvoru pred odhodom vlaka ob 6. Hrano vzemite s seboj! V primeru slabega vremena izleš odpade, skupna sveta maša pa bo ob 7 v kongregacijski kapeli. — Voditelj.

3. junija ob 8. zvečer v Unonu:

HÄNDEL: MESIJA

oratorij za soli, zbor in orkester

Izjava

Sl. glasbeno društvo »Ljubljana«

Predprodaja vstopnic v trafikah Union in v ljudski knjižnici na Miklošičevi cesti št. 7

— Nove modistinje. Pred komisijo krojaške zadruge je te dni delalo mojstersko preizkušnjo osem modistinj. Vse so napravile to preizkušnjo z dobrim uspehom ter so s svojimi izdelki pokazale svojo izvežbanost. Preizkušnji sta prisostvovali dve krojačici. Mladim mojstricam čestitamo!

— Kino Kodeljevo igra danes in jutri ruski film »Vihar« in »Buster se ne smeje«.

— Na ljubljanskem tramvaju je od 27. maja do 16. junija znižana vozna cena za popotnike, ki se izkažejo z legitimacijo ljubljanskega velesajma. Voznja na progi proti St. Vidu stane 2 Din, na mestnih progah pa brez ozira na prestop enotno Din 1.50.

— Okulist dr. Dereani, Kongresni trg 14, do 12. junija ne ordinira.

— Dobro in poceni se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

— »V Gradščini pri Sotelskih točijo zares naravno vino, pravijo oni, ki vino poznajo.

— Pogumno dejanje stražnika. Na praznik Vnebohoda dopoldne so ljudje v Trnovem, Krakovem in na Prulah opazovali z begov Ljubljance izredn prizor, kako rešuje stražnik v polni uniformi iz vode mladeniča, ki se je že potapljaj. Neki mladenič — stražnik sicer vodo za njegovo ime, treba pa bo še ugotoviti, ako je pravo, baje gre za di-jaka M. Š. — si je izposodil čoln ter z njim veslalo po Ljubljani. Nacenkral pa se je čoln prevrnil in mladenič je padel v vodo. Ker ni znal plavati, je naglo zginil pod vodo. To je z brega opazil stražnik Pavle Kavšek, ki ni niti trenutek pomišljal: naglo si je odpel pas, nato pa v vsej ostali uniformi skočil v vodo, priplaval naglo do mladeniča ter ga sicer z naporom, toda z zanesljivo roko izvelkel iz vode. Mladenič je bil ves premočen ter so ga stražniki, ne da bi mnogo povpraševali za osebne podatke, naglo poslali domov, da se obleče in segreje. Pogumni stražnik Pavle Kavšek, ki je že prej izvršil več sličnih dejanj, zasluži vse priznanje javnosti in oblasti.

— Trije ljubljanci padli v Gradaščico. Neprijeten dogodek so na praznik okoli polnoči doživeli trije ljubljanci, in sicer neki gostilničar, njegov hlapec in neki trgovački pomočnik. Ti trije so šli v Polhov gradec kupovat krompir. Pozno ponoči so se vračali z vozom proti Ljubljani. Nekoliko pijače, nekoliko pa dejstvo, da so bili brez luči, sta povzročila, da so med 23 in 24 ponoči v bližini Dobrove zavozili proti bregu Gradaščice ter se s konjem in vozom vred prevrnil v strugo. Na pomoč so jim takoj prihiteli kmetje, ki so potegnili vse tri ljubljance na suho, morali pa se konju prerazeti komat, da so spravili še njega na suho. Vsi ljubljanci so bili temeljito premočeni, imeli pa so tudi poškodbe, in sicer naihujše hlapec, ki je bil nezavesten.

VSE DNI VELESEJMA

bo izhajal **SLOVENEČ** v znatno povečani nakladi

in bo zato zelo primeren za priporočila tvrdk, ki razstavljajo na velesajmu ali v svojih poslovnih lokalih.

Poslužite se te izredno ugodne prilike! — Ne bo Vam žal! Kličite telefonsko štev. 29-92 — „Oglasni oddelek SLOVENCA“

Kriza franka - vzrok politični krizi

Tečaj franka je danes malo popustil

Kriza francoskega franka postaja vedno bolj dramatična in prehaja vedno bolj na politično polje. Sicer smo v naših dosedanjih člankih vedno kazali na zvezo med politiko in frankom, vendar doslej tako jasno zvezo ni stopila na dan kot zadnje dni, ko je kriza franka po tehničnem vprašanju obrambe in specialno gospodarskem vprašanju postala politično vprašanje prve vrste, pri čigar reševanju je padla Flandinova vlada po predhodni demisiji fin. ministra Germaina Martina.

Valutno-tehnični ukrepi Francoske banke, zlasti povišanje diskonta od 4-6% so delovali ugodno, vendar niso zavirali odтока zlata niti niso bistveno uničili spekulacij, čeprav moramo delno priznati njih uspeh; v trenutnem položaju, v katerem se danes nahaja franc. frank, niso potrebni samo valutno-tehnični ukrepi, ampak je treba poseči po bolj radikalnih sredstvih. Beg kapitala v spekulacijo proti franku se ne da zavreti samo z omejenimi ukrepi, ampak je treba predvsem ustvariti atmosfero zaupanja, v kateri lahko pridejo do polnega izraza valutotehnični ukrepi, posebno pa zvišanje diskonta. Atmosfera zaupanja bo uspostavljena šele tedaj, ko bo nastopil preokret v francoski finančni politiki, ki bo najprej odstranil kronični deficit v francoskih finančah, ki gre v milijarde frankov že par let in država absorbira v svoje neproduktivne potrebe ves novonabran kapital. Druga naloga pa bo prenehati z dosedanjim deflacijsko politiko, ki je

nalagala le preveč žrtve in iskati še druge poti za obnovo gospodarstva, ki pa bodo morale biti dovolj radikalne, da izkoreninijo nezaupanje v celoti.

Ker je kriza franka postala politična kriza, so tudi samogospodarski ukrepi, ki bi zaščitili frank, stopili v ozadje in sedaj je v francoskem parlamentu težišče krize franka. Med samimi parlamentarnimi krogi pa se vedno bolj množe zagovorniki devalvacije, med katerimi je znatno več znanih političnih imen, kot pa jih je bilo še do nedavnega. Vidi se, da belgijski zglede vleče, čeprav je ta eksperiment star komaj dober mesec dni in ni pokazal še vseh svojih strani, tako dobrih kot slabih.

Zanimive so vesti zadnjih dni, da se tako Amerika kot Anglija po svojih fondih za izravnavo valutnih tečajev ne udeležujeta v spekulaciji proti franku, čeprav sta največji koristnici sedanjega položaja.

Ljubljana, 31. maja.

V tečajih franka ni bilo danes posebnih izpremenb. Na naših borzah je Narodna banka znižala tečaj za frank s primom vred od 289.56 — 291 na 289.52—290.96 V New Yorku je frank malenkostno popustil na 6.58125, dočim je včeraj notiral 6.585. V Curihi je danes frank notiral 20.375, dočim je v sredo notiral (včeraj ni bilo borze) 20.58. Na tej bazi so bili tudi naši tečaji. Pariška borza danes ni delala.

Zagrebska delavska zbornica izkazuje za računsko leto 1933—1934 (od 1. avgusta 1933 do 31. julija 1934) dohodkov 2.9 milj. (proračun 2.55), izdatkov pa 2.5 (proračun 2.55) milj. Din. Največ izdatkov je šlo za upravo 1.8 milj., nato za samoupravo 0.14, kulturno-prosvetne potrebe 0.27, socialno politiko 0.23 milj. Din itd. Bilanca izkazuje za 31. julij imovino 10.35 milj. (gradbeni fond 9.14 milj.), ki je naložena največ v Mestni hranilnici 6.8, Prvi hrvaški hranilnici 1.3 in pri delavski zbornici v Beogradu 1.05 milj. Din.

Kemični laboratorij pri glavni carinarnici na Sušaku. Na podlagi odloka fin. ministra se ukine kemični laboratorij pri glavni carinarnici v Sarajevu ter se ustanovi kemični laboratorij pri glavni carinarnici na Sušaku. Inventar ukinjenega laboratorija se prenese na Sušak in začne na Sušaku poslovati laboratorij najkasneje 15. julija. Carinarnice, ki so doslej spadale pod Sarajevo, se prenese pod Beograd, Split in Sušak.

O vprašanju telefonskih pristojbin bo pod okriljem Društva inženjerskega in veletrgovcev v torek, dne 6. junija ob 20 predaval v Trgovskem domu inž. Arnold Zupančič. Vstop prost.

La Dalmatienne. Ta družba, katere kapital se nahaja sedaj pretežno v francoskih rokah, objavlja svojo bilanco za 1933/34 (poslovno leto se začne pri družbi 1. julija in traja do 30. junija naslednjega leta), iz katere je razvidno, da znaša bruto donos poslovanja 5.542.926 frankov (1932/1933 pa 1.516.487 frankov). Po odbitku 1.214.619 frankov (4.378.578 frankov v letu 1932/1933) ostane čistega dobička 55.720 franc. frankov, dočim je znašala izguba za prejšnji dve poslovni leti 8.748.264 frankov. — Občni zbor delničarjev bo 13. junija v Parizu.

Obdavljenje trgovskih potnikov in agentov. Z ozirom na drugačno klasifikacijo trgovskih potnikov in agentov po obrtnem zakonu kot po zakonu o neposrednih davkih, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal okrožnico, v kateri navaja točne smernice za obdavljenje potujočih agentov in trgovskih potnikov, kdaj plačajo službeni davek in kdaj plačajo po zakonu o neposrednih davkih 1000 Din.

Konferenca o pšenici v Londonu. Dne 22. maja se je sestala v Londonu konferenca držav-proizvajalcev pšenice, ki je bila končana v soboto, 25. t. m. Glavni sklepi konference so naslednji: 1. Načelno je bilo sklenjeno, da se obdrži še nadalje mednarodno sodelovanje na polju reglamentiranja produkcije in izvoza pšenice; 2. Ukinejo se nekatera določila pšeničnega sporazuma iz leta 1933 in 3. Franciji se povisa izvozni kontingent za 11 milij. bušljev (bušelji ima 36 litrov).

Važno za posetnike letošnjega ljubljanskega velesejma. Posetniki velesejma imajo 50% popust na železnice. Za izrabo tega popusta je izdala železniška uprava posebne železniške izkaznice, ki jih izdajajo blagajne vseh železniških postaj po 5 Din za komad. Vsak poset-

nik kupi na odhodni postaji tako železniško izkaznico za 5 Din in celo vozno karto do Ljubljane. Številko vozne karte vpiše postajna blagajna v železniško izkaznico in isto žigosa. Uprava velesejma potrdi obiskovalcu v železniško izkaznico obisk velesejma. Na povratku žigosa železniško izkaznico še blagajna ljubljanske postaje, nakar velja vozna karta za brezplačen povratek po isti ali krajši poti. Železniška izkaznica brez potrdila o obisku velesejma za brezplačen povratek ni veljavna. Popust velja za dopotovanje v Ljubljano od 27. maja do 11. junija zaključno, za povratek pa od 1. do 16. junija t. l. zaključno.

Nabavite si velesejske legitimacije. Legitimacija za obisk letošnjega XV. ljubljanskega velesejma upravičuje imetnika, da 11-krat poseti velesejem preko dneva in 11-krat vinski in jestvinski oddelek po 19. uri zvečer. Imetnik take legitimacije, ki je seveda neprenosna in velja samo za eno osebo, zamore poljubno izkoristiti svojo legitimacijo. Lalko pride na velesejem čez dan ali zvečer po enkrat dnevno tekom 11 dni, ali pa večkrat dnevno, skupaj tolikokrat, da je 11 dnevnih in 11 večernih obiskov izčrpanih. Če bi nekdo obiskal velesejem 11-krat čez dan in 11-krat zvečer, skupaj torej 22 obiskov, in bi vstopnino sproiti plačeval, bi ga to veljalo 125 Din. Legitimacija za vse te obiske pa velja samo 25 Din.

Vstopnina na XV. gosposkinsko-gospodarski razstavi »Žena in obrt« v paviljonu »K« na ljubljanskem velesejmu znaša 2 Din za osebo;

Zoprna barva zob

se da hitro in temeljito odpraviti, če denemo nekoliko Chlorodont zobne paste na suho čestko in z njo sčistimo zobe od vseh, tudi od gornje strani. Tedaj dobje zobje zopet naraven lesk slineve kosti, v ustih pa ostane prijeten občutek svežosti in čistosti. Tuba Din. 8.-.

C 184 c 75 mm

Borza

Dne 31. maja 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Curiha in Prage, narasla sta Bruselj in New York, dočim so popustili tečaji Amsterdam, Londona, Pariza in Trsta.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 9.10—9.20, dočim je na zagrebški borzi popustil na 8.98—9.08 in na belgrajski na 8.50 denar. Grški boni so notirali v Beogradu 32.25 denar. Angleški funt, ki je bil včeraj zelo čvrst, je popustil v Zagrebu

bollečne plese, izoblikovane igre itd. Prav tako hoče razbrati take vrstne iz zbranega folklorističnega blaga v Strekljevih narodnih pesmih, ki s te strani še ni pregledano. Največ truda in največ sodelavnikov pa bo zahtevala zadnja točka njegovega delovnega načrta: *izvesti pri poptu do danes obranjenih takih elementov po vsem slovenskem ozemlju*. In da mu to delo kolikor toliko uspe, se s posebnim pozivom, priobčenim v tej številki svoje revije, obrača na vse, ki so v zvezi z narodom, z vprašanji, kot so se nekda obracali prireditelji narodnih pesmi. Okrog 80 vprašanih stavlja tem iskalcem slovenske dramske davnine ter obenem tudi sedanjega dramskega stanja po domovini, na kar opozarjam vse podeželske izobražence. In če se mu posreči zbrati gradivo ter ga pregledati, bo storil veliko delo, ki utegne roditi velike sadove. Zlasti, če se bo našel potem še velik umetnik, ki bo snov znal prenesti v veliko narodno dramo. — Kako si to delo zamišlja, je dokazal že z nekaterimi doneški v tej številki. Prinaša namreč dramatični zapis ženitve v dolini Solte, zanimiv verzificiran primer božične igre, ki jo igrajo kmetje v Mežici za praznik Sv. Treh Kraljev, kot jo je zapisal kaplan J. Sen, in naprave harmoniziral organist Lednik, ki so pa ostali v arhivu. Sam je že razbral na hitro roko nekaj dramskih motivov, kot se javljajo v Strekljevih pesmih, v kolednicah, jurjevih pesmih, zborovskem petju ob kresovih, plesnih pesmih itd. — Tudi mi verjamemo, da se bodo na ta način dale dognati slovenske tradicionalne dramske vrline in da se bo na njih dala zgraditi resnično naša narodna občestvena drama. Veseli nas ta pot tudi zato, ker vodi v realizem, kar bo vsakor v dobro Kuretoverumu, idejno dobro zasnovanemu »ljudekemu odru«.

Gentski oltar ukraden. Nedavno so časopisi prinesli vest, da sta zmanjkali dve tabli znamenitega oltarja, ki sta ga poslikala začetnika novodobnega nizozemskega slikarstva Hubert in Jan van Eyck. Neznani tatovi so ukradli ono krilo oltarja, ki je na notranji strani (ob zaprtjem oltarja) prikazovalo sprevod Pravičnih Sodnikov (Justi Iudices), na vnani strani pa (ob zaprtjem oltarja)

PROIZVOD: »UNION« ZAGREB.

na 236.95—238.55. Španska pezeta je notirala v Zagrebu 6.25 Din denar.

Ljubljana. Amsterdam 2972.86—2987.45, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 751.04—756.10, Curih 1421.01—1428.08, London 216.56—218.61, New-York 4366.10—4402.42, Pariz 289.52—290.96, Praga 182.85—183.96, Trst 360.99—364.07.

Curih. Belgrad 7.02, Pariz 20.375, London 15.33, Newyork 309.75, Bruselj 53.10, Milan 23.45, Madrid 42.225, Amsterdam 208.80, Berlin 124.45, Dunaj 58, Stockholm 79.05, Oslo 77.05, Kopenhagen 68.45, Praga 12.875, Varšava 58.25, Atene 2.89, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.03, Helsinkiors 6.745, Buenos-Aires 0.815.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje ni bila danes čvrsta in so tečaji deloma popustili. To se še najbolj pozna pri vojni škodi in begluški obveznici, dočim je med dolarskimi papirji slabše 7% Blerovo posojilo. Promet je bil srednji.

Ljubljana: 7% invest. pos. 79—80, agrarji 46—47, vojna škoda promptna 370—372, begluške obveznice 64—65, 8% Blerovo pos. 77.50 do 78.50, 7% Blerovo posojilo 66.50—67.50, 7% pos. Drž. hip. banke 72—74, 7% stab. pos. 78—80.

Zagreb, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 79.50 den., agrarji 46 den., vojna škoda promptna 368—369 (371), 6, 7, 8, 368—371, begluške obveznice 63.75—64.50 (64), 8% Blerovo posojilo 77.75—78.25 (78.25, 78.50), 7% Blerovo posojilo 67—67.50 (67.50), 7% posojilo Drž. hip. banke 73—75, 7% stab. pos. 80—82 (80). — Delnice: Narodna banka 3750—6000 (5750), Priv. agrarna banka 225—228. Osj. sladkorna tovarna 160 bl. Trboveljska 125 den.

Promet brez kompenzacij 902.322.

Belgrad, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 81.50 den. (81), vojna škoda promptna 368—368.50 (367.50, 367), 9, 368.50—369 (367), begluške obveznice 63.25—63.50 (63.50), 8% Blerovo posojilo 78 bl., 7% Blerovo posojilo 66—67, 7% posojilo Drž. hip. banke 72 den., 7% stab. pos. 80 den. — Delnice: Narodna banka 5900—6000, Priv. agrarna banka 225.50—226.50 (226.50).

Živina

Mariborsko sejmako poročilo. Maribor, 31. maja. Na današnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 261 evinj. Cene: mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 50—65 Din, 7—9 tednov 70—85 Din, 3—4 mesece 100—140 Din, 6—7 mesecev 160—210 Din, 8—10 mes. 220—280 Din, 1 leto 300—340 Din. 1 kilogram žive teže 4—5 Din, mrtve teže 7—9 Din. Prodanih 94 komadov.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. potiska 137.50—142.50. — Vsa ostala pšenica neizprem. Oves: neizprem. Rž ne notira. Ječmen neizprem. Koruza: bč. in srem. 70—72, ban. 68—69. Moka, fižol in otrobi neizprem. — Tendence neodrejena. Promet srednji.

Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor in gbč. 136—138, srem. 133—137.50, bč. in ban. potiska 140—142.50, slav. 140—142.50. Oves neizprem. Rž: bč. 135—140. Ječmen in koruza neizprem. Moka bč. og in ogg 210—220; št. 2 190—210; št. 5 170—190; št. 6 155—170; št. 7 125—130; št. 8 100—105. Otrobi 86—88. Fižol neizprem. Tendence vzdržana. Promet 51 vagonov.

Budimpešta. Tendence: prijazna. promet-srednji. Pšenica: junij zaključki 13.85—83—96—92, zaključki 15.90—92. Rž: junij zaključki 11.20—40—36, zaključek 11.36—37. Koruza: julija zaključki 11.08—15—06, zaključek 11.06—08—12.

podoba Janeza Krstnika. Oltar je znamenito umetnostno delo in eden prvih primerov slike v olju; 6 njegovih kril se je do poloma nahajalo v Berlinu, a po versailski pogodbi jih je morala Nemčija l. 1920 vrniti Belgiji. Nahaja se v cerkvi St. Bano v Gentu. Tatvino pripisujejo podjetjem ene izmed skrahinanih belgijskih družb in se je po tej sledi oblastem posrečilo dobiti nazaj s podobo Janeza Krstnika. Ker take edinstvene umetnine ni mogoče spraviti na trg, je upanje, da bo tudi Sprevod Pravičnih Sodnikov našel kmalu svojo pot v cerkev Sv. Bana.

Cerkveni glasbenik v dvojnih številkah prav redno izhaja in to v smiselnem urejevanju, ki je delo mstr. Stanka Premrla. — Številka 3-4 je vsebovala prav aktualne članke raznih glasbenih piscev (Puš, Ferjančič, Premr, Trobina, Dolinar, Čadež, Koa, Kralj, Mercina, pesnik Mali) in post-nemu času namenjene skladbe (Kimovec): Trpljenju Kristusovo: Tome: Antifona za Cvetno nedeljo; Kristan: Med oljkami). Zvezek 5-6 izpolnjuje zopet vrsta člankov, ki se nanašajo po večini na cerkveno-glasbeno umetnost. Članki si sledijo: »Sporred evharističnega kongresa«; Premr: »V luči liturgične obnove gledano naše petje pri tihli mašah s svojim razvojem in literaturo« (nadaljevanje); Ferjančič: »Ali smejo ženske sodelovati na naših cerkvenih korih?«; dr. Dolinar: »Zgodovina kat. cerkv. glasbe« (nadaljevanje); mstr. Premr: »Hrvaški cerkveni kantual: Trobina: »Beseda o lepotic«; Gröbming: »Nekaj poglavi iz fiziologije in fonetike« (nadaljevanje); Pirnat: »Črtice iz življenja slovenskega organista«; Iz odbora Cecilijnega društva v Ljubljani: »Organistovski zadnec«; »Koncertna poročila«; »Dopisi«; »Oglašnik za cerkveno in svetno glasbo«; »Razne vestit«; Glasbena priloga pa prinaša Premrlovo skladbo »Pri darovanju«, ki je enoglasni recitativ z orgla; Jobstovo skladbo za mešan zbor: »Svete«; Premrlovo »Po povzdigovanju in pri blagoslovu«, zloženo za mešan zbor in orgle, in Sicherlovo »Pridi molite«. — List toplo priporočamo vsem, ki jim je cerkvena glasba pri sreč. (Naroča se: Stanko Premr, urednik C. G., Ljubljana, Pred škofijo 12-1.)

Sport

Tenis

Danes ob 14 prične na teniških prostorih SK Ilirije tik za velesejnim mednarodni tenis turnir za prvenstvo Ljubljane. Dosedaj so se prijavili že 34 igralcev iz inozemstva in izven Ljubljane, radi česar je zanimanje za to prireditel od ure de ure večje. Vstopnina za obsežno prireditel je minimalna, če se vzame v pošte, da bodo obiskovalci dva dni imeli priložnost uživati napete borbe mednarodno znanih predstavnikov belega sporta. Permanentna vstopnica za poljuben vstop stane 15 Din za osebo, za enkratni obisk tekem pa 5 Din. Z ozirom na pomemben propagandni značaj turnirja je dolžnost nas vseh, da teniško sekcijo Ilirije v njenem prizadevanju podpremo in s polnoštevilnim obiskom pokažemo razumevanje za trud in delo, ki ga je in ga še namerava žrtvovati v korist razvitka tenisa v naši domovini.

Lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za moštva

Danes ob 15, jutri ob 14, igrisce Primorja

Naša lahka atletika stopa v veliko borbo z ostalimi lahkoatletskimi klubi v naši državi, da brani priborjena postojanke v lahkoatletskem državnem prvenstvu za moštva. ASK Primorje, dvakratni državni prvak v lahkoatletskem državnem prvenstvu za moštva, ima letos priliko, da si v tretje pribori naslov prvaka. SK Ilirija se je v minulemu letu močno dvignila in sigurno zasedla drugo mesto v končni klasifikaciji pred nekdanjimi vodilnimi klubi v prvenstvu države za moštva, zagrebščina Concordio in Haskom. Stališče ASK Primorja bo letos zelo težavno, kajti vsi trije vodilni klubi v prvenstvu države za moštva: SK Ilirija, Hask in Concordia so se letos resno pripravili, da ogrozijo doslej sigurno pozicijo državnega prvaka.

Tudi ASK Primorje stopa letos v borbo pripravljeno in z odločno voljo, da brani naslov, ki si ga je priborilo z velikimi žrtvami in pripravi, ki so pa rodile bogate sadove, kajti napredek je v njegovi sekciji od leta do leta bil vidnejši. Start okoli 150 njegovih lahkoatletov bo istočasno generalna revija in pregled vseh razpoložljivih moči za 15 letnico. SK Ilirija je prijavila skoraj sto tekmovalcev! V njej bo ASK Primorje trčilo na težkega in resnega konkurenta, ki mu je v gotovih lahkoatletskih disciplinah nadmočje, kajti prednjači v tekih na dolge proge in v metih.

Borba med izbranimi atleti obeh klubov bo zelo napeta, zanimiva in privlačna. Zato naj jo občinstvo pride gledat v čim večjem številu, kar ji prireditelj omogočuje s propagandno nizko vstopnino.

Ilirija : Čakovački SK

v nedeljo ob 17 na Stadionu, tekma za prvenstvo LNP. Predtekma Ilirija jun., K. A. C. jun.

V nedeljo nastopijo v Ljubljani Čakovački, da odigrajo prvenstveno tekmo z našo Ilirijo. Tekma je ena odločilnih za placement obeh tekmecev, v podsavetni ligi. Teoretično imata oba možnost osvojit si prvenstvo, več šans ima seveda Ilirija, ki ima vse preostale tekme doma. Vendar pa mora vzeti stvar zelo resno, ker ena izgubljena točka zgubljeno je prvenstvo, in z bogom liga. To pa se ne sme zgoditi, ker Ljubljana želi in hoče, da sodeluje njen reprezentanti, ki nosi njene barve v svojem praporu, med desetimi izvoljenci. Fantje naj se zavedajo, da je za njimi vse naše občinstvo, in pričrni smo, da bodo zaigrali s svojim prislovičnim elanom.

Pozdravljamo gesto Ilirije, ki je v skrbi za dober nogometni naraščaj pričela prirediti svojim najmlajšim bogate mednarodne tekme, da privabi tako čim več fantov v svojo sredo, in jim da možnost, da se v ljubezni do kluba razvijejo v dobre nogometaše.

Ilirija : KAC

Mednarodna juniorska tekma danes ob 15 na Stadionu. — Odlični juniorji Ilirije se srečajo danes ob 18 na Stadionu z jun. prvacom Avstrije. Vabimo občinstvo, da si to zanimivo prireditel ogleda.

Mladika : KAC

Prva mednarodna nogometna tekma v Mostah bo jutri ob 10 na igrišču Mladike, kjer bodo gostovali juniorji celovskega KAC-a. Mladika nastopi proti njim v kombinirani postavi. Tekma obeta biti lep sportni užitek.

Občni zbor JASO. Redni občni zbor jugoslovanske akademске smučarske organizacije na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani bo danes popoldne ob 16 v poslojnu tehniške (I. aniztrope). Tovariši, udeležiti se polnoštevilo obnega zboral Smei!

Igralci tenis-sekcije Ilirije, kateri bodo sodelovali na mednarodnem turnirju, morajo biti pripravljeni za nastop in se prijaviti na igriščih volji turnirja v soboto najkasneje do 13.30.

»BRAN-I-BOR« SE BRIGA ZA BRATE V SUZNOSTI. PRISTOPAJTE!

Naznanila

Ljubljana

1 Filozofsko društvo v Ljubljani bo imelo danes 1. junija, ob 15 na univerzi v predavalnici št. 90 svoje leto predavanje. Predaval bo asistent Lj. Potočnik t. Masarykovem pogledu na historični materializem. — Vabljeni člani kakor oni, ki se zanimajo.

1 Perski zbor ljubljanske Glasbene Matice ima v ponedeljek 17. junija ob 20 v Iliradovi dvorani poslojpa Glasbene Matice, svoj rodni letni občni zbor v običajnim dnevnem redom. — Odbor.

1 Kino Kodeljevo. Danes ob 20.30 ruski film »Vihar« in »Buster« (Kental) se ne smeje.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marilij trg 5; mr. Kural, Gosposvetska c. 10 in mr. Bohinec ded., Rimska c. 31.

Celje

1 Apostolično moš in fantom ima jutri, prvo nedeljo v mesecu juniju, svojo običajno mesečno pobožnost. Ob pol 7 v župni cerkvi pridiga, nato skupno sv. obhajilo in sv. masa.

1 Filmsko in skiptično predavanje o avtojenem varanju korin bo v dne 3, 4. in 5. junija od 8 zvečer naprej v Ljudski kuhinji v poslojpu Delavske zbornice v Razlagovi ulici. Predaval bo g. inž. Knez. Predavanje je važno za mojstre, pomočnike in vajence kovinskih strok.

1 Uradni dan Zbornice TOF v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek 4. junija od 8—12 dopolne v posvetovalni Zdravni trgovci za mesto Celje, Razlagova ulica 8, pritrile, levo.

Maribor

1 Držabni večer prireditel perski odsek »Drave« drevl ob 20 v gostilni Grmek, Stadeni. Godba, petje in druga zabava.

Kulturni obzornik

Za obnovo slovenske ljudske igre

Danes se javlja pri nas velika težnja, da se vsa naša kultura poslavi na slovenska samorasta tla, da se kolikor mogoče na vseh poljih otresemo tujih vplivov ter da dvignemo iz pozabljenja vse stare oblike, ki so prešle že v nezavedno bistvo naroda, ter na njih osnovi skušamo graditi moderno kulturo. — Tako je danes najhvaležnejša umetnostno-oblikovna snov folkloristika, tista usedlina, ki se je vekom v vekove ohranjela od rodu do rodu, da se je v današnji »moderndobi izgubila v naplavini najrazličnejših mod. Tako se vse leposlovno ustvarjanje približuje narodu in njega pristnosti; tako se likovna umetnost navdušuje v kmetstvu in njega navadah; tako najmodernejša glasba — instrumentalna in vokalna — zavedno in z uspehom poživlja stare motive. Prav Marolt in njegovi sodelavci »Uvoda« so pokazali, kaj vse naj pomore k ugotovitvi slovenske duhovnega tipa. Ni to navdušenje romantičnega izvora, čustvenega in sentimentalnega, ampak strogo realističnega, ker sloni na znanstvenem temelju. Danes se javlja skupina mladih znanstvenikov, ki z veliko vestnostjo odkrivajo že zabrisane samoraste delovne vrline in jih dvigajo v novo luč kot neobdelano slovensko snov, ki čaka sodobnega umetnostnega prijemla. — Na dramsko polje je zdaj tohoten prenesel prof. Niko Kuret. Že par let sem se trudi za novo obliko kolektivne ljudske drame, za kar je presajal zglede iz tuje davnine, ali pa ponatiskoval naše, ki pa niso bile toliko samoraste kot prav otipljiv plod tuji predlog. S to številko svojega Ljudskega odra (št. 6) pa hoče odkriti osnovne slovenske ljudske igre, ki se jih dozdaj še nihče ni lotil. Dal si je nalogo, ki zahteva več sodelavnikov in ki je na vsak način dela vredna: zbrati hoče iz raznih zapisov, objavljanih od Trubarja dalje, gradivo na omenjeno temo, predvsem običaje dramskega značaja, sim-

Krojač - milijonar

Ford angleških krojačev, Rockefeller angleških mizarjev

Pred 17 leti se je vrnil iz svetovne vojne mlad Anglež Trevor Lewis, ki se je boril v Flandriji in v kratkih dneh na fronti ni izgubil podjetnosti za življenje. Ko se je vrnil domov na Angleško, ga je doma čakala zvesta žena in pa skromno premoženje 30 funtov. Toda Anglija, da si neposredno ni trpela zaradi vojne, je vendarle posredno občutila hude posledice. V mestecu, kjer je pred vojno imel Trevor Lewis skromno službo, so bile krojaške delavnice zaprte in tudi delavnica, v kateri je on poprej delal, ni bila več odprta. Lekal je službe, pa zaman.

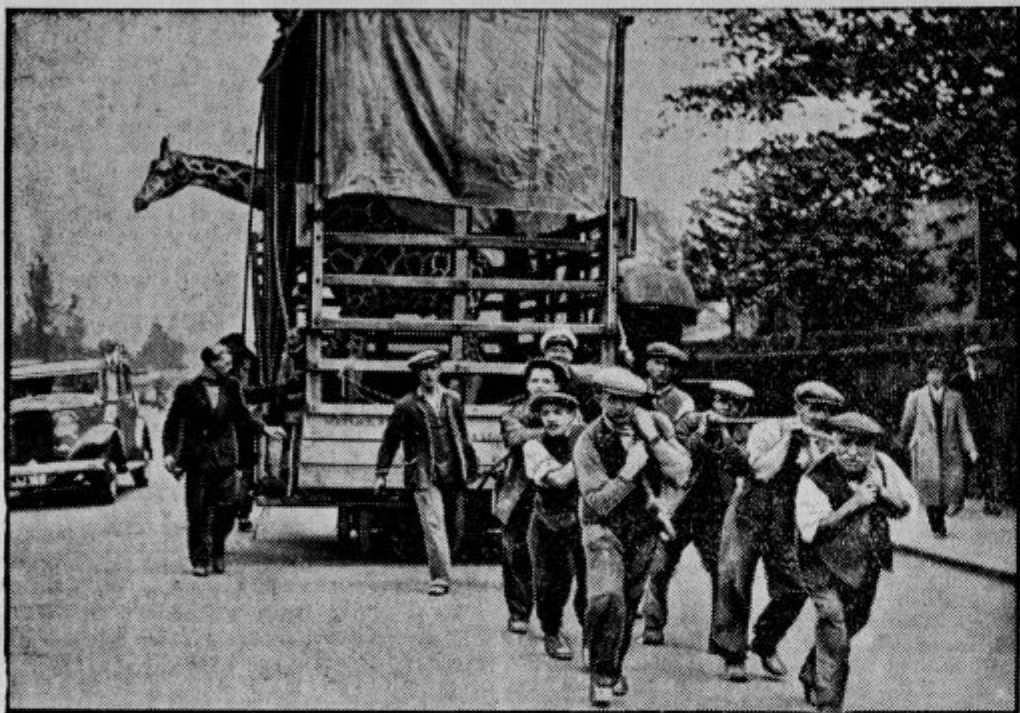
Najprvo si je slekel uniformo in se oblekel v civilno obleko, katero je kupil v neki trgovini. Pri tem pa je začel računati, koliko dobička ima ta mož, ki mu je sedaj prodal tole obleko. Trevor Lewis je za svojo novo obleko dal 8 funtov in od vsega premoženja mu je ostalo še 22 funtov. S temi 22 funti je sam začel krojaško obrt. Spočetka je kar skromno deloval. Najel si je dve sobi in vzel pomočnika, kateri je šival in rezal, Lewis sam pa je hodil po mestu in iskal naročil ter jemal mero. In že prvo leto svojega delovanja je imel 5000 funtov prometa. Drugo leto je odprl

že 6 delavnic s trgovinami vred. Sedaj je imel že 300 funtov dobička na teden. Danes pa dela pri njem več tisoč delavcev, katerim izplačuje 16.000 tedenske plače.

Trevor Lewis pa je vsestranski. Nekega dne je pokupil vse delnice neke družbe, ki je izdelovala opravo. To ga je stalo 500.000 funtov, vendar je napravil dobro kupčijo.

Začel je z oblekami, nadaljeval z mobilijami in sedaj kupčuje že z železom. Lewis pravi: »Z malim moraš začeti, če hočeš postati velik. To je vedno boljše, ko narobe.« Lewis je začel s 30 funti in z njimi je napravil že milijone funtov in pravi, da jih bo še. Postal je Ford angleških krojačev in Rockefeller angleških mizarjev. V 17 letih je mladi mož postal velik bogataš.

»Kupujem pa vse s svojim denarjem,« pravi Lewis, kadar ga kdo vpraša, kako so taki uspehi mogoči. »To je zdravo načelo, katerega še niti enkrat nisem zatajil. Svoja podjetja imam tako urejena, da vem za vse, kar se dogaja. Najsi bo kako podjetje majhno ali veliko — nikjer nisem nikdar vodstva prepustil komu drugemu.«

Žirafa iz Vzhodne Afrike so pripeljali v London ter jo sedaj na vozu vozijo v londonski živalski vrt.

Sv. maša na najvišji gori severne Afrike

24 katoličanov je pred kratkim splezalo na najvišji vrh Velikega Atlasa, na Tubkal, ki je obenem najvišja gora v severni Afriki. Karavana je odrinila popoldne ter je v gori prenočila v neki pastirski koči. Ob jutranjem svitu so začeli znova plezati in ob 10 dopoldne so prilezli na vrh, ki je 4.169 m visok. V družbi je bil tudi župnik iz Marakeša p. Henry Koehler, ki je imel s seboj vse potrebno za sv. mašo, katero je opravil tukaj po prihodu. Pet turistov je pristopilo tudi k sv. obhajilu.

Filmanje v Meki

V svetem mohamedanskem mestu Meki je fotografiranje in filmanje hudo nevarna zadeva. Fotografiranje smatrajo tam za onečaščenje svetega kralja. Vsako onečaščenje pa se kaznuje s smrtjo. Vkljub temu pa se je Angležinja Valentin Dahaby, ki se je poročila z nekim muslimanom, posrečilo, da je v Meki dovršila več filmov, in sicer s posebno majhno kamero, ki je bila vdolana v zlato brožo. Tako se ji je posrečilo, da je slučajno ujela na film tudi ponesrečeni atentat na arabskega kralja Ibn Sauda ter tudi to, kako so ustrelili vse tri napadalce. Vsega skupaj je filmala kakih 5000 metrov filma.

Kako je stvar tudi zanjo bila nevarna, vidimo iz tega, da so istočasno prišli v Meko trije filmski operaterji, preoblečeni za trgovce s preprogami. Ko so na skrivaj hoteli začeti filmati, so jih domačini zalotili in jih na licu mesta pobili. Filme pa, katere so imeli s seboj, so uničili. Zato razumemo, da so filmi ge. Dahaby zelo dragoceni ter da jih bo lahko prodala za zlat denar.

Nevarna groznja
»Ti, če me takoj ne izpustiš, te s temle cepim in treščim do bučile«

Velblodji dvoboji na Bolgarskem

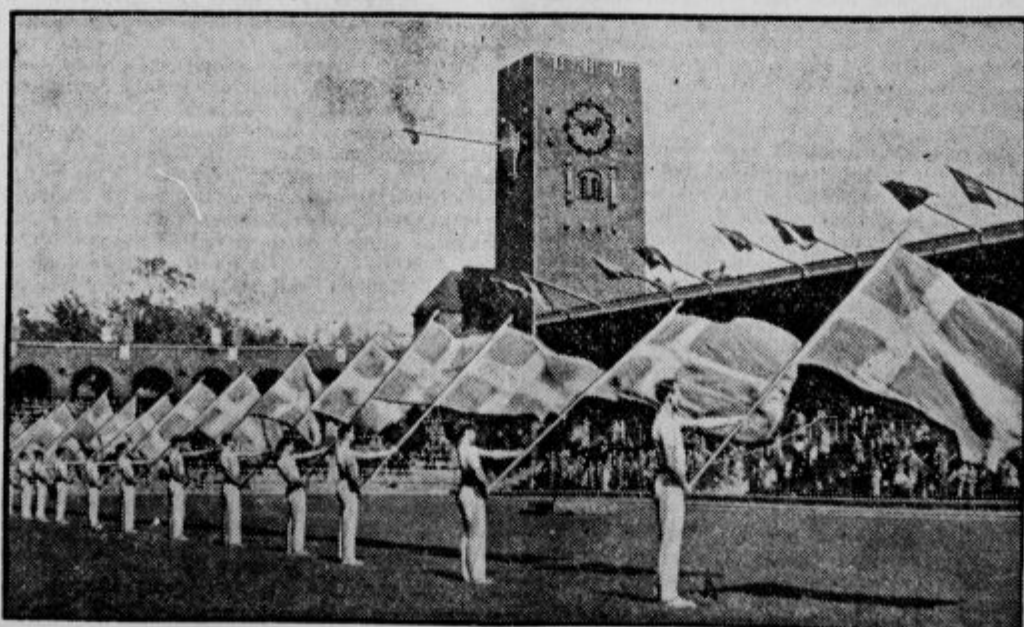
Redko kdo menda ve, da na Bolgarskem žive velblodi kot domače tovrne živali. Še manj pa bo najbrže znano, da v nekaterih delih južne Bolgarije, okrog Pašmalika, v ljudsko zabavo prirejajo prave velblodje dvoboje. Pa mora že biti res, ker bi sicer bolgarske oblasti ne bile pred kratkim prepovedale takih dvobojev, češ da so nemoralni.

Okoli Pašmalika so bogati tobačni nasadi. Na

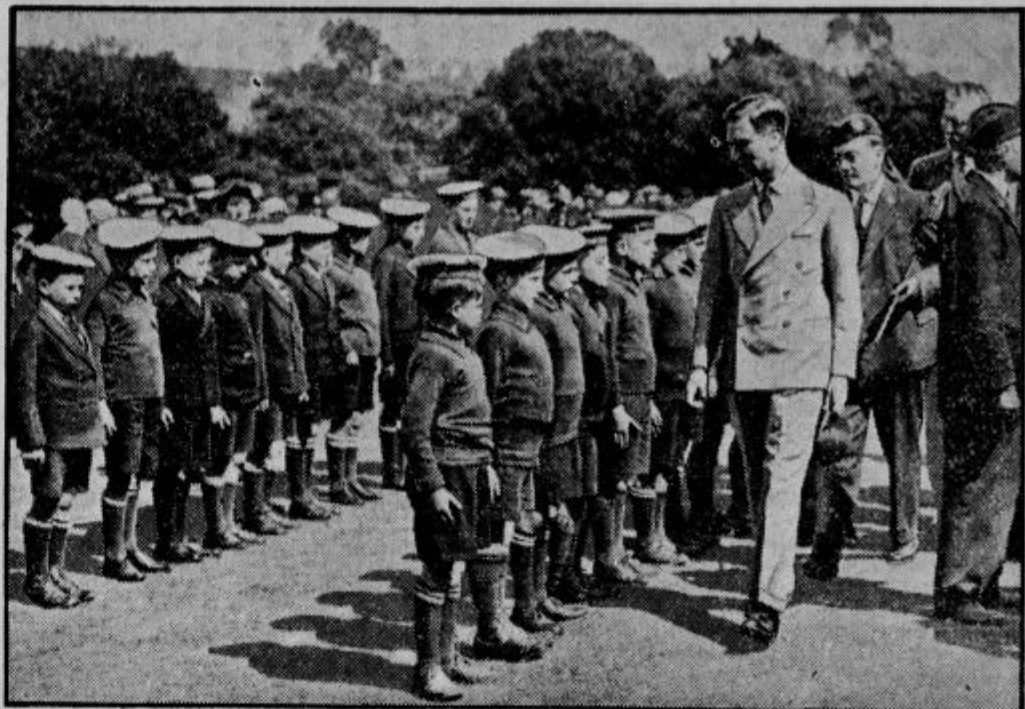
Sodnik o zakonskem miru

V mestu Reno (severnoameriška država Nevada) uraduje kot sodnik za ločitev zakonov mož, ki ima polno bogatih izkušenj iz svojega sodniškega delovanja. Piše se Tomaž Francis Moran ter v tej stroki deluje že 24 let. Kakor znano, se zakonji v Združenih državah dajo kaj lahko ločiti, tako da je iz te lahkote nastala prava kuga. Ta sodnik je vsako leto moral obravnovati 1500 zakonskih ločitev.

Kakor poročajo angleški listi, je ta strokovnjak pred kratkim javnosti podal zakoncem nekaj dobrih nasvetov iz svoje bogate izkušnje. Sam je sedaj 67 let star. Celih 29 let je živel v srečnem zakonu s svojo ženo, katerega pa mu je lansko jesen umrla. Modrost tega strokovnjaka in poštenjaka pa se glasi: »Spreledajte vse malenkosti! Majhne reči navadno motijo in kale zakonski mir. Spadam k tistim, ki mislijo: Če sta dva zakonca zabredla že tako daleč, da hočeta iti k sodišču, da se tam ločita, sta že ločena, preden odpreta vrata na sodišče.«

Na čast Svena Hedina, slavnemu švedskemu potovalcu, ki se je iz Azije vrnil v domovino, so na Stadionu v Stockholmu priredili ta-le sprejem.

Angleški princ vojvoda Yorški je na gradu Kenty na Škotskem sprejel ondotne mladinske organizacije.

„Častna izkaznica“ za matere, ki imajo več otrok

Pomorsko mesto Ueckermünde je sklenilo ustanoviti »častno izkaznico« za matere, katere imajo po več otrok.

Vse mestne oblasti, zdravniki in zobozdravniki, hranilnice in banke, trgovci in obrtniki so se zavezali, da bodo ženski, katere se izkaže s tako »častno izkaznico«, dali vse ugodnosti. Tako bo mestna občina dajala takim materam zastojne vstopnice v mestnem ko-

pališču. Mestna hranilnica bo vsaki taki materi izročila hranilno knjižico s 3 markami (60 dinarjev) temeljne glavnice. V mestnem gledališču v Elddingu bodo matere s »častno izkaznico« dobile 10% popusta.

Za »mater z več otroki« pa velja že mati, ki ima 3 žive otroke, ki še niso 14 let stari.

»Častno izkaznico« bodo tem materam izročili ob posebni slovesnosti na čast materam.

Tragedija med divjimi kozami

Kakor poročajo, je v najslavnejšem lovišču divjih koz na zgorjem Koroškem začela razsajati garjavost, ki je ugonobila že na stotine divjih koz. Najslavnejša lovišča na Koroškem so v gorski skupini Kreutzteck. Iz državnih revirjev »Ragg« in »Teuchl« so doslej dobavljali za razstave najlepše komade, ki so povsod dobili prvo nagrado. Sedaj pa v teh višinah 2000—2700 m visoko razsaja med kozami taka garjevost, da bo vsa ta plemenita divjad uničena. Bolezen se razširja tudi proti jugu, kjer so dobro zasedena zasebna lovišča. Tudi v teh zasebnih loviščih se je pokazala že posledica garjevosti. Pred tednom dni je lovski nadzornik našel na enem kupu sedem garjevih koz, ki so poginile. Med njimi so

bili 4 kozli, 8 letna koza in dva mladiča. V zadnjih 14 dneh je samo v tem revirju poginilo 14 divjih koz. Ker pa je v jarkih in prepadih še polno snega, pod snežno odejo leži brez dvoma še več te divjačine, katero je pokončala garjavost. Garjavost že ogroža dolino Lamitz, kjer je središče tega visokega lova.

Kakor povedano je ves ta veliki revir v rokah državne uprave ali pa velikih gospodskih zakupnikov. Zanimivo je, da niti eni niti drugi niso pravočasno opazili, kakšna kuga razsaja med divjadjo, ampak je moral to opaziti majhen zakupnik malega lovišča za nizki lov, ki je vestno nadzoroval svoje lovišče. Beljaški čevljar ima namreč v zakupu tam blizu majhno lovišče in ta je sredi svojega lovišča našel erknjeno divjo kozo ter takoj spoznal, da so jo ugonobile garje. Kdo ve, če bi gospodje visoki lovci še danes kaj slutili, kako jim poginja divjad, ko bi ne bilo tega čevljarja.

500 letnico parlamentarne demokracije so praznovali na Švedskem, kjer imajo za angleškim najstarejši parlament sveta. Na sliki vidimo okonjenega glasnika (herolda), ki jezdi na čelu slavnostnega spreveda v stari noši.

Odgovor domišljavcu

Frederic Lemaitre je bil oboževan francoski igralec, ki pa je bil poleg tega silno domišljav. V svoje pogodbe je včasih dal čudne pogoje. Eden izmed teh pogojev na primer je bil, da godci orkestra ne smejo brati, kadar bo on na odru nastopal, ampak ga morajo s spoštljivo pobožnostjo poslušati, najsi bi stokrat ponavljal isto vlogo.

Nekega večera pa se je med njegovim nastopom zgodilo, da je pri Lemaitrovem nastopu klarinetist med godci vzel v roko knjigo. Domišljavi igralec se je strahovito razsrdil in takoj po predstavi divje nahrulil godca: »To rej vi ste tisti, ki se je predrznil med mojimi velikimi prizori brati!«

»Motite se, je ledeno mrzlo odgovoril klarinetist. »Nisem bral, ampak spal!«

Mehanik Karl Beeler v Filadelfiji je angleški očenaš s 412 črkami zarezal v glavico male bučke.

Vsa čast!

Prav je, da tako rečemo, kadar je govor o Brylcreem-u! Kje bi sicer imeli fiksativ za lase brez gumičevega lepiva, ki ne drži samo frizure v redu, marveč tudi istočasno pospešuje zdravstveno stanje las? Brylcreem tudi uravnava zmehčane lase, a jih ne

srpimo, ne zapira znojnic, marveč omogoča koži na glavi prost dih in preprečuje tvorbo prhljaja in hrast.

To boste opazili na rasti Vaših las!

BRYLCREEM

Fiksativ za lase brez gumičevega lepiva

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri
J. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36
pri Zmajskem mostu

Službodobne

Natakarico
čedne zunanosti, pridno in pošteno, staro 20 do 24 let, zmožno kavicije — takoj sprejem. Omahon Ignac, Sv. Petra cesta 3, Ljubljana. (b)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov tré 10

Prodaj vlož. knjižico
24.000 Din Knečke posojilnice ljubljanske. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6214. (d)

Prodaj vložo
Zadružne gospodar. banke 9000 Din — najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6269. (d)

Posestva

Dvodružinska hišica
z vsemi pritliklinami ter vrtom in njivo, na zelo lepi točki v trgu na bitem Spod. Stajerskem — naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6171. (p)

Posestvo
12 oralo, nova hiša, v bližini večjega industrijskega središča Dolenjske, naprodaj za 220.000 Din proti gotovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6189. (p)

Redka priložnost!
Za smešno ceno prodam lepo zaokroženo posestvo (dvojni grunt). Cena v gotovini manjša kot je vreden les v gozdu. Eventuelno bi dal ljubitelju kmetijsva tudi podnajem, še rajši upokojujencu v uživanje. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Družinski dom in dovolj kruha« št. 6215. (p)

Veleposestvo
arondirano, v zelo ugodni legi, z mrtvim in živim inventarjem naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodna prilika« št. 6133. (p)

Pri Tičku na Gričku
sta naprodaj dve lepi parceli. Informacije v gostilni. (p)

Auto-motor

Prodaj autobus
24 sedežni »Renould«, v dobrem stanju, primeren tudi za preureditev v tovornega, nosilnost 3800 kilogramov. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6211. (f)

Razno

Pri Tičku na Gričku
sprejememo abonente na prvovrstno domačo hrano

Prodajmo

Posteljne mreže
v lesenih in železnih okvirjih ter železne postelje vseh vrst izdeluje in sprejema v popravilo največje P. Strgulac, Gosposvetska 13, Kolize — Ljubljana. (f)

Za birmo
najlepa primerna darila: ročne torbice, denarnice, kovčge — kupite pri Kravosu, Maribor, Aleksandrova št. 13. (f)

Izredno dobra
in cenena oblačila, moško perilo itd. — kupite najbolje pri Preskerju Sv. Petra cesta 14.

Otroški vozički

znižane cene od 1. do 10. junija
S. Rebolj & Drug
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 in Velesejem paviljon H, zunaj.

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbi v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Mestna elektrarna ljubljanska

proda interesentom elektromotorje za istosmerni tok 300 voltov, po zelo nizkih cenah. Interesentom v Ljubljani, ki so priključeni se na istosmerni tok, nudi za zmerno mesečno odškodnino motorje na posojilo. Pojasnila daje ravnateljstvo mestne elektrarne v Ljubljani, Krekov trg št. 10-II. (f)

Kolesa

od 1. do 10. junija znižane cene
S. Rebolj & Drug
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 in Velesejem paviljon H, zunaj.

Ponedeljek

zadnji dan razprodaje modne trgovine A. Persche, Maribor trg 8. Naprodaj tudi inventar in lesene skatije. (f)

Vse kovaško orodje
radi opustitve obrti poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6213. (f)

Strešno opeko
rabljeno — bobrovec — prodaj. Terdan Pavel — Moste pri Ljubljani, Zaloška cesta 3. (f)

»Duhovnica«
z Gospa svete — prodaja Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cena 8 Din. (f)

ŽIMO

za žimnice in za vso drugo mehko opremo, izdelano tako, da odgovarja vsem higijenskim zahtevam, kupite v vsaki količini in kakovosti, najceneje samo pri največji in najstarejši tvrdki

J. KNIFIC, tovarna za žimo, Strazišče pri Kranju

Telefon interurban št. 2

Na ljubljanskem velesejmu paviljon „F“ Cene reklamne!

KRIZE BO KONEC,

ko bodo domači denarni zavodi mogli zopet dajati
nova posojila iz novih vlog.

Zaupajte Vaš denar

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI,

ki izplačuje nove vloge, vložene po letu 1933, neomejeno ter jih obrestuje po 4—5%.

Vloge nad Din 400.000.000 —
Rezerve „ 14.600.000 —

ODSLA JE PO TEŽKEM, DOLGEM TRPLJENJU K VEČNEMU POČITKU IN NAS PUSTILA V TEŽKI ZALOSTI, NASH LJUBLJANA, ZLATA MAMICA

PAVLA JAMNIK ROJ. JANKOVIČ

SPREMILI JO BOMO K VEČNEMU POČITKU V SOBOTO, DNE 1. JUNIJA 1935 OB 3 POPOLDNE Z IZANSKE CESTE 47 NA POKOPALIŠČE K SV. KRIZU

V LJUBLJANI, DNE 31. MAJA 1935

UZALOŠČENI SOPROG;
VLASTA, HČERKICA; POLDI, SINKO

+ Vsemogočni je našo drago mamico, ženo, sestro, teto, nečakinjo, svakinjo, taščo, gospo

Alojzijo Golob roj. Štern
soprogo železniškega uradnika v pokoju

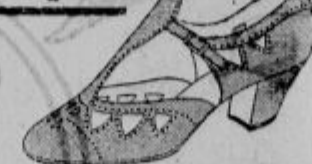
dne 31. maja 1935 ob 12, prevideno s tolažili svete vere, po dolgi in mučni bolezni, v 60. letu starosti, odpoklical k sebi. Blago pokojnico položimo v nedeljo 2. junija 1935 ob 16 na mestnem pokopališču na Pobrežju k večnemu počitku. Sveta maša zadušnica bo v torek 4. junija ob 7 v stolni in mestni župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika. Maribor, Hoče, Celje, dne 1. junija 1935.

Vilko Golob, soprog; Friderik in Marica, otroka; Katka Golob, snaha — in ostali žalujoči sorodniki.

To so pravi...

NAJNOVEJŠI MODELI ZA BINKOŠTI!

148°-

Lahki čevlji, rjavi, Kuba peta, isti bel nubuk Din 165°-

145°-

Elegantni trotteur čevlji iz rjavega sevr leti iz drnaga, rjavega ali sivga nubuka od Din 185°-

165°-

Poletni čevlji iz belega nubuka s perforiranim prednjim delom. Isti rjavi ali sivi Din 175°-

195°-

MODA. Zelo elegantni čevlji iz modrega nubuka s kovinskim nakitom.

135°-

Udobni trotteur čevlji. Kombinacija rjavega in belega usnja.

65°-

„HAWAII“. Pratična sandala iz usnja raznih barv.

RAZEN GORNJIH MODELOV IMA MO SE VELIKO IZBIRO MNOGIH DRUGIH VRST.

128°-

Moški polčevlji iz rjavega ali črnega boksa. Isti belo sivani, rjavi ali črni Din 148°-. Najboljša izdelava Din 195°-, 165°-.

Humanik

PETOVIA LJUBLJANA, Tyrševa c. 1a.
MARIBOR, Gosposka ul. 17
CELJE, Aleksandrova c. 1a.

Tinčkove in Tončkove prigode

44.

Boj na življenje in smrt.

Planila je pokoncu, razprostrla kosmate tace, kakor da hoče krokodila lepo objeti, potem pa...

... ga je zgrabila okoli vratu in ga začela daviti. Krokodil je hropel in sopihal kakor kovaški meh. Vse sile je napol, da bi se izvil iz strašnega opičjega objema. Zaman. Gorila je imela v tacah silovito moč.

Tinček in Tonček sta kukala skozi okence kolibe in napol boječe, napol radovedno opazovala strahoviti boj. »Imenitno bi bilo,« je Tinček šepnil Tončku na uho, »če bi mogla ukrotiti oba: opico in krokodila! Potem bi ju lahko razkazovala v cirkusu in si prisluzila lepe denarce.«

Ostrmeli boste, če vidite naše cene in blago. —
Odprodajamo iz naše bogate zaloge več tisoč parov raznih čevljev, katerim smo znižali cene za **30 do 50%**
MATEJ OREHEK, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Danes zjutraj nas je zapustila in odšla v večno življenje naša ljubljena sestra, teta, stara teta, svakinja, naša dobra

AMALIJA MAURER

v 70. letu starosti, previdena s tolažili svete vere. Pogreb bo v nedeljo, dne 2. junija 1935 ob 2 popoldne iz hiše žalosti. Celovška cesta 89, na pokopališču k Sv. Krizu. V Ljubljani, dne 31. maja 1935.

Žalujoča sestra **Ljudmila** in ostali sorodniki.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 1. junija: 10.00 Reportaža z otvoritve ljubljanskega velesejma 12.00 Hop, hop, plošče kar v galop! (Pestra revija brez odmorov in brez besed) 12.45 Poročila, vreme 13.00 Čas, obvestila 13.15 Umetniki-razstavljalci o sebi in svojem delu (Prenos iz Jaskopčevega paviljona, vodi dr. R. Lokar) 14.00 Vreme, spored, borza 16.00 Prenos z velesejma (koncert godbe 40 poslušalcev Triglavskega) 16.40 Čas, poročila, spored, obvestila 19.00 Zunanji politični pregled (dr. Jug) 19.30 Nacionalna ura 20.00 Rezervirano za prenos 21.30 Čas, poročila, vreme, spored 22.00 Iz naših in tujih logov, Radijski orkester.

Drugi programi:

SOBOTA, 1. junija, Belgrad: 20.00 Operna ura 21.15 Prenos 2. dela zborovskega koncerta 22.35 Plesna glasba — **Zagreb:** 20.15 Klavirski koncerti 20.45 Igra 21.15 Rezervirano za prenos 22.15 Tamburaški orkester — **Dunaj:** 17.00 Iz operet 17.30 Klavirska sonata 19.10 Ljudski plesi 20.00 Četrta zapoved, ljudska igra, Anzenberger 22.30 Avstrijska skladatelj 23.45 Jazz — **Budimpešta:** 19.30 Salonska glasba 21.30 Operni orkester in petje 23.15 Jazz — **Milan-Trst:** 17.05 Plesna glasba 20.55 Igra 21.30 Ukrajinske in ruske narodne pesmi 22.00 Plesna glasba — **Rim-Bari:** 17.10 Koncert 20.55 Puritanci, opera, Bellini — **Praga:** 19.15 Vojaška godba 20.10 Moški zbor 20.45 Pestra ura 22.30 Laska glasba — **Varšava:** 20.00 Vojaška godba 21.30 Orkestralna glasba 22.30 Pošte pol ure 23.05 Plesna glasba — **Berlin:** 18.15 Zabavna glasba 20.15 Frankfurt — **Königsberg:** 19.10 Godba na pihala 21.10 Plesna glasba — **Hamburg:** 19.00 Lisztov koncert 20.10 Plesna glasba — **Vratislava:** 10.15 Pesmi Hansa Zielovskega 20.10 Tekmovanje napovedovalcev — **Lipsko:** 20.10 Iz vojaškega življenja — **Köln:** 19.35 Glasba za cembalo 20.10 Vesel večer — **Frankfurt:** 19.00 Koračnice 20.15 Pester večer — **Stuttgart:** 19.00 Pester spored 20.10 Hamburg — **Monako:** 19.30 Dva klavirja 20.10 Brigitte, opera, Messenger — **Zürich:** 19.50 Plošče 20.05 Staro-angleška glasba na cembalo 20.35 Pol ure rokokojske glasbe 21.10 Sprehod po Evropi — **Strassburg:** 20.45 Vojaška godba 22.30 Plesna glasba.

Poizvedovanja

Aktovko sem pozabil v sredo zvečer v stolnici. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Tehnična pisarna

inž. Borštner Ognjeslav

poobl. civ. strojni inženjer,
Ljubljana — Pražakova 8/I

vrši vse strojno-inženjerske posle ter dobavlja vse vrste strojev, predvsem

vodne turbine

Za jugoslovanske patente

št. 1406 od 1. marca 1923 na:
»Način i aparati za izvlačenje staklenih ploča«

(»Vorrichtung und Apparate zum Ziehen von Glastafeln«) —

št. 1683 od 1. aprila 1923 na:
»Postupak za kontinuirno vucenje staklenih ploča«

(»Verfahren zum kontinuierlichen Ziehen von Glastafeln«) —

št. 1763 od 1. maja 1923 na:
»Postupak za izvlačenje stakla«

(»Verfahren zum Ziehen von Glas«) —

št. 1979 od 1. avgusta 1923 na:
»Postupak za vucenje staklenih tabla«

(»Verfahren zum Ziehen von Glastafeln«) —

št. 1988 od 1. avgusta 1923 na:
»Postupak za izmenu savijajućeg valjka kod vlačićih strojeva za staklene ploče«

(»Verfahren zum Auswechseln der Biegewalze bei Ziehmaschinen für Glastafeln«) —

št. 2285 od 1. septembra 1923 na:
»Uredaj za rezanje staklenih ploča«

(»Vorrichtung zum Schneiden von Glastafeln«) —

št. 3063 od 1. avgusta 1924 na:
»Poboljšanja u postupku za glačanje izvlačenih staklenih ploča«

(»Verbessertes Verfahren zum Polieren von gezogenen Glastafeln«) —

št. 3064 od 1. avgusta 1924 na:
»Postupak i postrojenje za glačanje izvlačenih staklenih ploča«

(»Verfahren und Vorrichtung zum Polieren von gezogenen Glastafeln«) —

št. 3065 od 1. avgusta 1924 na:
»Postupak i postrojenje za automatsko uvođenje obrezivnog materijala u mašini za glačanje«

(»Verfahren und Vorrichtung zum automatischen Einführen von Beschneidungsmaterial in einer Poliermaschine«) —

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Inž. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ul. 2.

Za Binkošti

75

85

40

45

125

150

125

175

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

In skrivaj raste Nacetu greben v zanosu velemogočnega pokroviteljstva. Veselje, ki sije z obraza njegovemu varovancu, ga dela ponosnega in srečnega. Celo rahel diš sramežljive nežnosti se primeša njegovi samozvesti. Dober dečko je, Ivan, izvrsten fant! Najboljše drobljance v skledi pušča svojemu nikdar sitemu, dolgemu sosedu in za mejo tudi ni kar nič natančen. In svojo drugo odedo je porinil na posteljo bolehavemu Mihcu, ki ga vedno tako neusmiljeno zebe. In še prav nikdar ni niti poskusil, da bi zvalil krivdo na koga drugega, kakor jih dela toliko — Jurko recimo.

Na samostanskem dvorišču sije na sneg sonce skoraj kakor spomladi. Ptičke poskušajo peti, rejena siva mačka že spi na klopi ob zidu in od oken po celicah menihov je, to in ono odprto.

Pater Bernardin sedi ob majavi mizici in piše. — Svetloba mu pada jarko na papir, pa njegovim bistrim očem to nič ne dé. Prošnjo piše na bogatega grofa Eggerja, ki so hüttenberški železni rudniki njegovi. Sam živi kakor francoski bogec, njegovi rudarji pa stradajo. Neka vdova domuje v Kravanjevem skednju in njen najstarejši, sedemnajstletni sin, gre že po najkrajši bližnjici, ki vodi v razbojništvo, ker ga v sru po žge sila bolne matere in peterih malih bratcev in sestic. Očeta je zasulo v jami.

Belo pero bega patru po listu in piše resnico, ka-

kršna je. Naj tudi plemeniti grešnik kdaj pogleda v oči svoji krivdi in sili bližnjega! Zdajci menih dvigne glavo in skuša ostružiti sklep, kakor se spodobi — s podobno dvorljivostjo, kakor je šega in navada, ki menihu sicer ni kdo ve kaj pri sreč, ki je pa vendar ne sme opustiti, ako hoče, da pismo doseže svoj namen.

Koraki zaropotajo dol po križnem hodniku. Saj res — Ivan je ministriral. Urno stopi pater k oknu in pokliče fantiča.

»Laudetur Jesus Christus!« pozdravi Ivan veselo gori proti oknu.

»Ti, Ivan, pridi gori k meni!«

Prêe!

Kmalu zadone urni koraki po hodniku. Pater Bernardin odpre vrata.

»Tukaj je moj dom.«

Ponosen na čast, ki ga je prvokrat doletela, stopi Ivan v celico. Z občudovanjem mu gre pogled po ozkih, golih stenah, trdi postelji in mizi in stolu, ki imajo že zdavnaj zdrave in ravne mladostne dni za seboj. Kako dolgo še in sedel bo sam v meniški halji v taki celici! Ah, da bi bilo že kmalu! Dve leti še?

»Veš, Ivan, hotel sem ti samo povedati, da jutri za več dni odidem. Če bi rad kaj vprašal, ali bi šel rad k spovedi, pa pojdi k patru gvardianu.«

Dečko se le malce ustraši, vendar pa smehljajoč se vpraša:

»Za kako dolgo pa?«

»To ti prav za prav nič mar. Pa topot ti še povem: o pustu in pač tudi še v postu bom pridigal — v Beljaku.«

»O-o!«

»Da.«

Dečko začne dihati hitreje.

»In, pater Bernardin — bi — bi tam vprašali — zastran matere?«

»Bom, seveda, zato sem te poklical. Kako ji je bilo prav za prav ime?«

»Marija Carmé Kamenar.«

»Rojena?«

»Cironi.«

»Prav. Že uredim zadevo. — Za veliko noč se vrnem. V svetem postnem času pa le lepo premišluj bridko trpljenje Gospodovo in hodi k svetemu obhajilu. Kar si me pa vprašal, ali bi molil tudi ponoči, menim, da ti ni treba vstajati, ampak kar v postelji čuj, če moreš. Če ne moreš, pa spi! — Natanko spolnuj, kar ti poreče pater rektor, sicer mi tudi lahko kdaj pišeš in prineseš pismo semkaj v samostan. Frater Henrik gre večkrat v Beljak.«

»Prav lepo prosim!«

Pater zapečati pismo na grofa Eggerja in ga vtakne v ovrtnik oglavnice.

»Grem zdaj k Potokarju, pojde jutri zjutraj v Stari dvor.«

»Naa,« reče Ivan, »je že odšel. Opoldne sem ga srečal.«

»Ah, rad bi mu bil oddal pismo. Zdaj moram —.«

Ivan hipoma pogleda ves navdušen.

»Pater Bernardin — jutri je nedelja — ni šole — pri maši bi bil lahko medpotoma.«

»Bi spet rad izletel?« meni smehljaje se menih.

Ivan prikima in zardi.

»No, potem pojdi, greva do magistra. Bi sam rad, da bi grof pismo kmalu dobil.«

Slovenska kuharica
S. M. Felicite Kalinšek je izšla v novem osmem natisu 15. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najzbranejši opremljeni ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjigarna.